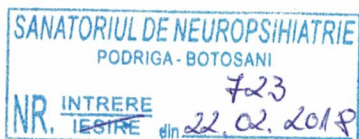

SANATORIUL DE NEUROPSIHIATRIE PODRIGA
JUDEȚUL BOTOȘANI

APROBAT: MANAGER

CODUL DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ

CODUL CONSILIULUI ETIC AL SANATORIULUI DE NEUROPSIHIATRIE PODRIGA, 2018

INTRAT ÎN VIGOARE DE LA DATA DE:

“În numele Vieții și al Onoarei,

Jur

să îmi exercit profesia cu demnitate,

să respect ființa umană și drepturile sale

și să păstrez secretul profesional.

*Jur că nu voi îngădui să se interpună între datoria mea și pacient considerații de naționalitate,
rasă, religie, apartenență politică sau stare socială.*

*Voi păstra respectul deplin pentru viața umană chiar sub amenințare și nu voi
utiliza cunoștințele mele medicale contrar legilor umanității.*

Fac acest jurământ în mod solemn și liber!”

(Jurământ la primirea în Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România.)

BIBLIOGRAFIE

Pentru elaborarea prezentului cod de etică au fost consultate următoarele reglementări:

- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată 2015, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice
- Ordinul MS nr. 1502/2016 pentru aprobarea componenței și a atribuțiilor Consiliului etic care funcționează în cadrul spitalelor publice
- Ordinul MS nr. 1.411 din 12 decembrie 2016 privind modificarea și completarea Ord MSP nr. 482/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a titlului XV "Răspunderea civilă a personalului medical și a furnizorului de produse și servicii medicale, sanitare și farmaceutice" din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății
- Codul de deontologie medicală al Colegiului Medicilor din România din 04.11.2016
- Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România din 09.07.2009
- Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică din 01.11.2013
- Codul deontologic al profesiei de asistent social, codul nr. 1/2008
- Legea nr. 46 din 21.01.2003 cu privire la drepturile pacientului cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul MS nr. 1410/2016 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003
- Legea 487/2002 republicată 2012, legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice
- Ordinul nr. 488/2016 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002
- Regulament intern și declarații ale Managerului unității

1. SCOP

Codul de etică și conduită profesională al instituției este proiectat pentru a contribui la îmbunătățirea rezultatelor instituției prin respectarea drepturilor fiecărui pacient și derularea relațiilor cu pacienții și publicul într-un mod etic.

Pacienții au dreptul fundamental la atenția și grija cuvenită care să protejeze demnitatea personală și respectarea valorilor culturale, psiho-sociale și spirituale ale acestora. Aceste valori influențează deseori percepțiile pacienților asupra afecțiunilor medicale și a tratamentelor medicale. Înțelegerea și respectarea acestor valori constituie ghiduri pentru instituție în satisfacerea corespunzătoare a nevoilor pacienților.

Conducerea instituției conștientizează faptul că practicile de relaționare cu pacienții, precum și conduita personalului instituției în furnizarea de servicii medicale către pacienți, au un efect semnificativ asupra răspunsului fiecărui pacient la tratamentele medicale oferite.

Responsabilitatea etică constă în :

- A analiza cu considerație valorile pacienților și preferințele, inclusiv deciziile de a refuza/întrerupe tratamentul;
- A recunoaște responsabilitățile profesioniștilor în condițiile legii;
- A informa pacienții despre responsabilitățile care le revin în procesul de primire a serviciilor medicale
- A gestiona relațiile cu pacienții și publicul într-un mod etic.

2. POLITICA ÎN DOMENIUL ETIC

Instituția a integrat responsabilitățile sale etice în activitatea de zi cu zi. Astfel, misiunea unității, viziunea și valorile calității serviciilor acordate sunt comunicate personalului instituției și reflectă cultura etică instituțională.

MISIUNE: acordarea celor mai bune servicii medicale de profil recuperare (eficiente, eficace și de calitate) astfel încât să se realizeze îmbunătățirea stării de sănătate a populației deservite.

VIZIUNE:

Activitatea medicală a instituției va respecta principiile fundamentale ale serviciilor publice, adică:

- Eficienta utilizare a resurselor și eficacitatea furnizării serviciilor;
- Fiabilitate a raportărilor interne și către exterior;
- Conformitate cu legislația aplicabilă.

Instituția urmărește să devină un partener de încredere atât pentru pacienții săi cât și pentru colaboratori – spitale, furnizori, parteneri în programe de interes comun, comunitate etc. Această viziune se va realiza prin cooptarea de personal adecvat și crearea/păstrarea unei strânse colaborări cu instituțiile partenere pentru a atinge un raport optim de satisfacție a pacienților. De asemenea, prin serviciile oferite, instituția își propune să câștige loialitatea comunității și să atingă performanța financiară necesară.

PRINCIPIILE CALITĂȚII

- primordialitatea criteriilor de performanță în activitatea unității sanitare
- asigurarea condițiilor de accesibilitate și echitate la serviciile acordate populației deservite
- optimizarea raportului cost / eficiență în administrarea unității
- îmbunătățirea continuă a condițiilor implicate în asigurarea satisfacției pacientului și a personalului angajat

VALORILE CALITĂȚII:

- Pacientul este prioritar : acordăm o atenție deosebită satisfacției pacienților, asigurării nevoilor și drepturilor acestora, precum și a siguranței actului medical
- Responsabilitate: ceea ce facem se reflectă în siguranța și sănătatea celorlalți
- Spirit de echipă: fiecare angajat este important și respectat, iar împreună formăm un întreg valoros
- Îmbunătățire continuă: suntem preocupați de creșterea constantă a calității serviciilor acordate
- Eficiență: demonstrăm integritate și abilitate în administrarea noastră financiară.

3.CODUL DE ETICĂ ȘI DE CONDUITĂ ÎN RELAȚII

Motto-ul nostru „**Respect pentru toți!**” furnizează personalului, instituției și colaboratorilor noștri nivelul așteptărilor din partea noastră dacă aceștia se confruntă pe parcursul derulării activității lor cu probleme de natura etica sau legala.

În plus , codurile deontologice anexate conțin prevederi mai detaliate în ceea ce privește relația personal medical - pacient, pentru asigurarea unei activități și practici oneste, etice și legale.

Codul de Etica prevede standardele de comportament după care se ghidează întreaga conducere a instituției , personalul și colaboratorii acesteia în relațiile cu pacienții, personalul din subordine și colegii, publicul, furnizorii de fonduri precum și alte entități.

4. RESPONSABILITATE SOCIALĂ

Agenda instituției referitoare la responsabilitate socială include următoarele aspecte:

- Identificarea nevoilor în domeniul sănătății publice, stabilirea priorităților, comunicarea clară către comunitate a serviciilor medicale oferite de către instituție;
- Construirea de alianțe comunitare cu scopul de a promova sănătatea și siguranța publică;
- Sprijinirea educației ca parte importantă a responsabilității față de comunitate și societate în ansamblul ei.

5.PARTICIPAREA PACIENȚILOR LA PROGRAME DE EDUCATIE

Instituția recunoaște importanța activității de educație medicală /promovarea sănătății și, ca atare, se implică activ în astfel de activități. De asemenea, instituția recunoaște dreptul pacienților de a considera valorile proprii culturale și spirituale, că acestea ar putea să fie în conflict cu participarea acestora în anumite programe de educație.

Pacienții vor fi informați în legătură cu derularea unor astfel de programe și vor avea dreptul să refuze participarea sub motivul conflictului acestor activități cu credințe și valori culturale și religioase proprii.

6.RECLAMAȚIILE PACIENȚILOR

Conducerea instituției încurajează comentariile, reclamațiile, etc. primite de la pacienți și familiile lor cu privire la serviciile acordate. Comentariile, atât cele negative cât și cele pozitive, sunt privite ca oportunități și sunt folosite cu scopul de a îmbunătăți serviciile noastre.

Politica noastră este de a rezolva cu promptitudine nemulțumirile, reclamațiile pacientului sau aparținătorilor, precum și de a împărtăși comentariile pozitive despre experiențele pacientului și/sau ale familiei acestuia. Depunerea unei reclamații sau plângeri nu va compromite accesul unui pacient la serviciile medicale ale instituției.

7.RELAȚIILE ÎNTRE SALARIAȚII INSTITUȚIEI

Conducerea instituției recunoaște spiritul inovativ, responsabil, participativ și colegial în comportamentul personalului instituției față de alte persoane angajate.

Nici o persoană nu va fi discriminată pe motive etnice, rasiale, culturale, religioase, politice în procesul de recrutare al personalului, precum și ulterior, pe parcursul desfășurării activității în cadrul instituției.

Conducerea instituției încurajează avertizarile în interes public cu privire la neregularități etice și/sau legale efectuate de personalul din subordine. Pentru încurajarea spiritului civic, conducerea instituției a elaborat și comunică în cadrul instituției Procedura de sistem privind Semnalarea neregularităților care stabilește modul de tratare a avertizărilor neregularităților și de protecție a persoanelor care emit astfel de avertizări.

De asemenea, instituția a implementat Codul **de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice**, prezent în anexă.

8. CONSULTAREA PE PROBLEME DE ETICĂ

Atunci când apar probleme de etică în relația între angajați sau în relația angajaților cu pacienți, colaboratori sau public, personalul implicat poate solicita consiliere etică.

Consilierea etică se asigură de oricare dintre membrii Consiliului etic al unității. Pentru realizarea acestei activități, decizia privind componența Consiliului etic este adusă la cunoștința personalului unității și afișată în loc accesibil personalului.

Programul de consiliere etică este parte a programului zilnic de activitate a personalului desemnat/ membrii Consiliului de etică. Desfășurarea activităților de consiliere etică se reglementează astfel:

- Persoana care consideră că are nevoie de îndrumare în aplicarea prevederilor prezentului Cod, solicită verbal consiliere etică din partea unei persoane –membru în consiliul etic;
- Membrul Consiliului etic solicitat acordă consilierea etică sau planifică această activitate la o dată/oră în acord cu solicitantul;
- Realizarea consilierii etice se consemnează în **REGISTRUL DE CONSILIERE ETICĂ** care conține următoarele date: data/ora solicitării, data /ora efectuării consilierii, tema generală a consilierii, prevederi ale codului sau legislative discutate, recomandări emise de consilier, semnăturile persoanei consiliate și ale persoanei care efectuează consilierea.

Lunar se monitorizează numărul de consilieri etice solicitate și acordate la nivelul unității, precum și domeniile în care s-a solicitat îndrumare. Datele esunt discutate în cadrul ședințelor Consiliului etic.

9.CONFIDENȚIALITATEA

Toți pacienții instituției beneficiază de protejarea intimității lor în orice moment și în toate situațiile, cu excepția situațiilor în care respectarea intimității ar pune în pericol viața pacienților.

Informațiile confidențiale pot fi revizuite, comunicate sau discutate doar atunci când este necesar să se asigure îngrijirea pacientului. Informațiile medicale pot fi divulgate numai atunci când pacienții autorizează acest fapt sau atunci când dezvăluirea acestor informații este cerută de lege.

Unitatea își asumă responsabilitatea pentru protejarea informațiilor pacienților, atât personale cât și medicale, și își recunoaște responsabilitatea legală și etică în acest sens.

Încălcărilor politicii de confidențialitate sunt motive pentru luarea măsurilor disciplinare, inclusiv concediere.

10.PRINCIPII GENERALE ALE CONDUITEI PROFESIONALE, COMUNE PROFESIILOR MEDICALE

Conduita profesională în toate profesiile medicale și asimilabile este reglementată de către foruri profesionale prin coduri deontologice. Fiecare cod deontologic conține principii fundamentale de practică și responsabilități profesionale care sunt comune, având același interes – sănătatea populației.

Principii fundamentale comune în exercitarea profesiei:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- f) în exercitarea profesiei, personalul trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- g) adoptarea unui comportament de cinste și demnitate profesională și neprejudicierea în niciun fel a profesiei sau subminarea încrederii pacientului.
- h) exercitarea profesiei potrivit prevederilor legale în vigoare privind exercitarea profesiei, precum și ale normelor profesionale specifice din domeniul sănătății.

i) promovarea și respectarea valorilor profesiei, a metodologiei exercitării profesiei, precum și a ghidurilor de bună practică în domeniu, aprobate, asigurând în acest mod realizarea calității actului profesional.

j) îmbogățirea permanentă a cunoștințelor profesionale și căutarea în mod consecvent a ridicării standardelor de calitate ale exercitării profesiei, precum și în domeniul cercetării, semnalând autorității profesionale practicile ilicite în domeniu, precum și pe cele care încalcă dispozițiile prezentului cod.

Responsabilități profesionale / etice

- Evitarea în exercitarea profesiei atitudinilor ce aduc atingere onoarei profesiei și a tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.
- Obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.
- Nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.
- Asumarea răspunderii pentru fiecare dintre actele profesionale.
- Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.
- Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșală deontologică.
- Comunicarea cu pacientul se face într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.
- Evitarea oricărei modalități de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.
- Păstrarea secretului profesional și acționarea în acord cu dreptul legal al fiecărei persoane la respectul vieții sale private din punctul de vedere al informațiilor referitoare la sănătatea sa.

Codurile deontologice pe profesii sunt anexate prezentului document.

11. MONITORIZAREA RESPECTĂRII CODULUI DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ

Respectarea prevederilor codului reprezintă o obligație a tuturor angajaților.

Sesizarea unui incident de etică sau a unei vulnerabilități etice poate fi făcută de către pacient, aparținător sau reprezentant legal al acestuia, personalul angajat al spitalului și orice altă persoană interesată.

Identificarea vulnerabilităților se realizează ca urmare a analizei situațiilor sesizate de către conducerea unității/Manager și/sau ca urmare a analizei sesizărilor de etică. Pentru

vulnerabilitățile de etică, Consiliul etic emite hotărâri, conținând propuneri de măsuri de prevenție a acestora la nivelul spitalului, pe care le înaintează Managerului.

Analiza spețelor de etică /sesizări se face conform regulamentului Consiliului de etică; în urma analizelor sunt emise Avize etice care se înaintează Managerului. Pe baza conținutului avizului etic se formulează răspunsul scris la sesizare.

Gestionarea situațiilor de încălcare gravă a prevederilor codului:

- În situația în care , în urma analizei unei sesizări, Consiliului etic constată producerea unei abateri disciplinare, sesizarea este declinată Comisiei de disciplină.
- Atunci când se consideră că aspectele unei spețe pot face obiectul unei infracțiuni, Consiliul etic sesizează organele abilitate ale statului, dacă acestea nu au fost sesizate de reprezentanții spitalului sau de către petent.
- Atunci când Consiliul etic consideră că aspectele unei spețe pot face obiectul unei situații de malpraxis sesizează Comisiile de deontologie /disciplină a forurilor profesionale (Coelgiul Medicilor, Ordinul Asistenților Medicali etc.).

Implementarea prezentului Cod conține etapele:

1. Informarea personalului cu privire la prevederile Codului de etică și conduită profesională și difuzarea documentului la nivelul secției pe bază de semnătură
2. Realizarea consilierii etice a personalului care solicită îndrumare pentru respectarea și aplicarea prevederilor Codului
3. Monitorizarea respectării Codului de etică și conduită profesională:
 - Număr vulnerabilități etice identificate / număr hotărâri de etică emise
 - Număr incidente de etică sesizate de către pacienți /număr avize emise
 - Număr incidente de etică sesizate de personalul medico-sanitar / număr avize emise
 - Număr sesizări din partea conducerii /număr avize emise
 - Număr sesizări/ neregularități semnalate – entități cu drept de control / foruri profesionale
 - Număr consilieri pe teme de etică acordate la solicitare
 - Număr de propuneri către Consiliul director privind diminuarea incidentelor etice
 - Număr de acțiuni pentru promovarea valorilor etice în rândul personalului medico-sanitar

Analiza activității Consiliului de etică se face anual. Datele de monitorizare sunt raportate conform metodologiei elaborate de Compartimentul de integritate din cadrul Ministerului Sănătății.

12. ANEXE

ANEXA 1: Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice

ANEXA 2: Codul de deontologie medicală al Colegiului Medicilor din România din 04.11.2016

ANEXA 3: Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România din 09.07.2009

ANEXA 4: Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică din 01.11.2013

ANEXA 5: Codul deontologic al profesiei de asistent social, codul nr. 1/2008

CUPRINS:

Nr.	Capitol	Pag.
	Bibliografie	2
1.	Scop	3
2.	Politica în domeniul etic	3
3.	Codul de etică și de conduită în relații	4
4.	Responsabilitatea socială	5
5.	Participarea pacienților la programe de educație	5
6.	Reclamațiile pacienților	5
7.	Relațiile între salariații instituției	5
8.	Consultarea pe probleme de etică	6
9.	Confidențialitatea	7
10.	Principii generale ale conduitei profesionale, comune profesiilor medicale	7
11.	Monitorizarea respectării codului de etică și conduită profesională	8
12.	Anexe	10

Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice

Text publicat în M.Of. al României. În vigoare de la 01 decembrie 2004

CAPITOLUL I Domeniul de aplicare și principii generale

Domeniul de aplicare

Art. 1. -

(1) Codul de conduită a personalului din autoritățile și instituțiile publice, denumit în continuare cod de conduită, reglementează normele de conduită profesională a personalului contractual.

(2) Normele de conduită profesională prevăzute de prezentul cod de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul autorităților și instituțiilor publice, încadrat în baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările ulterioare, cu excepția persoanelor alese sau numite politic.

Obiective

Art. 2. -

Obiectivele prezentului cod de conduită urmăresc să asigure creșterea calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrăției și a faptelor de corupție din administrația publică, prin:

- a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției publice și al personalului contractual;
- b) informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcției;
- c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și personalul contractual din administrația publică, pe de o parte, și între cetățeni și autoritățile administrației publice, pe de altă parte.

Principii generale

Art. 3. -

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului contractual sunt următoarele:

- a) prioritatea interesului public - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- b) asigurarea egalității de tratament al cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
- c) profesionalismul - principiu conform căruia personalul contractual are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
- d) imparțialitatea și nediscriminarea - principiu conform căruia angajații contractuali sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- e) integritatea morală - principiu conform căruia personalului contractual îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
- f) libertatea gândirii și a exprimării - principiu conform căruia personalul contractual poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
- g) cinstea și corectitudinea - principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul contractual trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;
- h) deschiderea și transparența - principiu conform căruia activitățile desfășurate de angajații contractuali în exercitarea atribuțiilor funcțiilor lor sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor.

Termeni

Art. 4. -

În înțelesul prezentei legi, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) personal contractual ori angajat contractual - persoana numită într-o funcție în autoritățile și instituțiile publice în condițiile Legii nr. 53/2003, cu modificările ulterioare;
- b) funcție - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite de autoritatea sau instituția publică, în temeiul legii, în fișa postului;
- c) interes public - acel interes care implică garantarea și respectarea de către instituțiile și autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și

îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;

d) interes personal - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul contractual prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;

e) conflict de interese - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;

f) informație de interes public - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitățile unei autorități publice ori instituții publice, indiferent de suportul ei;

g) informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

CAPITOLUL II Norme generale de conduită profesională a personalului contractual

Asigurarea unui serviciu public de calitate

Art. 5. -

(1) Personalul contractual are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor autorităților și ale instituțiilor publice, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.

(2) În exercitarea funcției personalul contractual are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorităților și instituțiilor publice.

Respectarea Constituției și a legilor

Art. 6. -

(1) Angajații contractuali au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

(2) Personalul contractual trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice

Art. 7. -

(1) Personalul contractual are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Angajaților contractuali le este interzis:

a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

b) să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care autoritatea sau instituția publică în care își desfășoară activitatea are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;

c) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

d) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției ori ale unor funcționari publici sau angajați contractuali, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

e) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(3) Prevederile alin. (2) lit. a)-d) se aplică și după încetarea raportului de muncă, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.

(4) Prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului contractual de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

Libertatea opiniilor

Art. 8. -

(1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu angajații contractuali au obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(2) În activitatea lor angajații contractuali au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale.

(3) În exprimarea opiniilor, personalul contractual trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Activitatea publică

Art. 9. -

(1) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de conducătorul autorității sau instituției publice, în condițiile legii.

(2) Angajații contractuali desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea sau mandatul dat de demnitarul în cabinetul căruia sunt încadrați.

(3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, angajații contractuali pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al autorității ori instituției publice în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

Activitatea politică

Art. 10. -

În exercitarea funcției deținute, personalului contractual îi este interzis:

a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;

b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

c) să colaboreze, atât în cadrul relațiilor de serviciu, cât și în afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice;

d) să afișeze în cadrul autorităților sau instituțiilor publice însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

Folosirea imaginii proprii

Art. 11. -

În considerarea funcției pe care o deține, personalul contractual are obligația de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

Art. 12. -

(1) În relațiile cu personalul contractual și funcționarii publici din cadrul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și cu persoanele fizice sau juridice, angajații contractuali sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.

(2) Personalul contractual are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și ale persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin:

- a) întrebuințarea unor expresii jignitoare;
- b) dezvăluirea aspectelor vieții private;
- c) formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

(3) Personalul contractual trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor cetățenilor. Personalul contractual are obligația să respecte principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorității publice, prin:

- a) promovarea unor soluții coerente, conform principiului tratamentului nediferențiat, raportate la aceeași categorie de situații de fapt;
- b) eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vârsta, sexul sau alte aspecte.

Conduita în cadrul relațiilor internaționale

Art. 13. -

(1) Personalul contractual care reprezintă autoritatea sau instituția publică în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și autorității sau instituției publice pe care o reprezintă.

(2) În relațiile cu reprezentanții altor state, angajații contractuali au obligația de a nu exprima opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

(3) În deplasările în afara țării, personalul contractual este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile și obiceiurile țării gazdă.

Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

Art. 14. -

Angajații contractuali nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

Participarea la procesul de luare a deciziilor

Art. 15. -

(1) În procesul de luare a deciziilor angajații contractuali au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

(2) Angajații contractuali au obligația de a nu promite luarea unei decizii de către autoritatea sau instituția publică, de către alți funcționari publici, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

Obiectivitate în evaluare

Art. 16. -

(1) În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, angajații contractuali au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul contractual din subordine.

(2) Personalul contractual de conducere are obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propune ori aprobă avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.

(3) Personalul contractual de conducere are obligația de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea în funcțiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevăzute la art. 3.

Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute

Art. 17. -

(1) Personalul contractual are obligația de a nu folosi atribuțiile funcției deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.

(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul contractual nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

(3) Angajații contractuali au obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură, din cadrul instituției sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.

(4) Angajații contractuali au obligația de a nu impune altor angajați contractuali sau funcționari publici să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Utilizarea resurselor publice

Art. 18. -

(1) Personalul contractual este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

(2) Personalul contractual are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând autorității sau instituției publice numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

(3) Personalul contractual trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care îi revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Personalului contractual care desfășoară activități publicistice în interes personal sau activități didactice îi este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica autorității sau a instituției publice pentru realizarea acestora.

Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri

Art. 19. -

(1) Orice angajat contractual poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:

a) când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;

b) când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;

c) când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesiunii sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

(3) Angajaților contractuali le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător și în cazul realizării tranzacțiilor prin interpus sau în situația conflictului de interese.

CAPITOLUL III Coordonarea și controlul aplicării normelor de conduită profesională pentru personalul contractual

**Rolul Ministerului Administrației și Internelor, Ministerului Afacerilor
Externe și Autorității Naționale de Control**

Art. 20.

(1) Ministerul Administrației și Internelor coordonează și controlează aplicarea normelor prevăzute de prezentul cod de conduită, exercitând următoarele atribuții:

- a) urmărește aplicarea și respectarea în cadrul autorităților și instituțiilor publice a prevederilor prezentului cod de conduită;
- b) soluționează petițiile și sesizările primite privind încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită sau le transmite spre soluționare organului competent, conform legii;
- c) formulează recomandări de soluționare a cazurilor cu care a fost sesizat;
- d) elaborează studii și cercetări privind respectarea prevederilor prezentului cod de conduită;
- e) colaborează cu organizațiile neguvernamentale care au ca scop promovarea și apărarea intereselor legitime ale cetățenilor în relația cu personalul din administrația publică, cu excepția funcționarilor publici.

(2) Prin activitatea sa Ministerul Administrației și Internelor nu poate influența derularea procedurii disciplinare din cadrul autorităților și instituțiilor publice, desfășurată în conformitate cu prevederile Legii nr. 53/2003, cu modificările ulterioare.

Art. 20 (3) -23 [....]

CAPITOLUL IV Dispoziții finale

Răspunderea

Art. 24. -

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a personalului contractual, în condițiile legii.

(2) Organele cu atribuții disciplinare au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare în condițiile Legii nr. 53/2003, cu modificările ulterioare.

(3) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(4) Personalul contractual răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Armonizarea regulamentelor interne de organizare și funcționare

Art. 25. -

În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritățile și instituțiile publice vor armoniza regulamentele interne de organizare și funcționare sau codurile de conduită specifice, potrivit dispozițiilor prezentului cod de conduită, în funcție de domeniul lor de activitate.

Asigurarea publicității

Art. 26. -

Pentru informarea cetățenilor compartimentele de relații publice din cadrul autorităților și instituțiilor publice au obligația de a asigura publicitatea și de a afișa codul de conduită la sediul autorităților sau instituțiilor publice, într-un loc vizibil.

CODUL DE DEONTOLOGIE MEDICALĂ AL COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA DIN 04.11.2016

Text publicat în M.Of. al României. În vigoare de la 06 ianuarie 2017

CAPITOLUL I Principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic

ARTICOLUL 1 Scopul și rolul profesiei medicale

Întreaga activitate profesională a medicului este dedicată exclusiv apărării vieții, sănătății și integrității fizice și psihice a ființei umane.

ARTICOLUL 2 Nediscriminarea

Actul profesional și întreaga activitate a medicului se vor exercita, respectiv desfășura fără niciun fel de discriminare, inclusiv în ceea ce privește starea de sănătate sau șansele de vindecare ale pacientului.

ARTICOLUL 3 Respectul demnității ființei umane

În toate situațiile actul profesional, în oricare formă sau modalitate s-ar desfășura, se va face cu respectarea strictă a demnității umane ca valoare fundamentală a corpului profesional.

ARTICOLUL 4 Primordialitatea interesului și a binelui ființei umane

În toate deciziile cu caracter medical, medicul va trebui să se asigure că interesul și binele ființei umane prevalează interesului societății ori al științei.

ARTICOLUL 5 Obligatorietatea normelor profesionale și a celor de conduită

Medicul trebuie să depună toate diligențele și să se asigure că decizia profesională pe care o ia sau intervenția cu caracter medical respectă normele și obligațiile profesionale și regulile de conduită specifice cazului respectiv.

ARTICOLUL 6 Independența profesională

Medicul este dator să stăruie și să își apere independența profesională, fiind interzisă orice determinare a actului medical ori a deciziei profesionale de rațiuni de rentabilitate economică sau de ordin administrativ.

ARTICOLUL 7 Caracterul relației medic-pacient

Relația medicului cu pacientul va fi una exclusiv profesională și se va clădi pe respectul acestuia față de demnitatea umană, pe înțelegere și compasiune față de suferință.

ARTICOLUL 8 Obligația diligenței de mijloace

Medicul își va dedica întreaga știință și pricepere interesului pacientului său și va depune toată diligența pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanții în raport cu condițiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

ARTICOLUL 9 Principiul specializării profesionale

Cu excepția unor cazuri de urgență vitală, medicul acționează potrivit specialității, competențelor și practicii pe care le are.

ARTICOLUL 10 Respectul față de confrăți

De-a lungul întregii sale activități, medicul își va respecta confrății, ferindu-se și abținându-se să îi denigreze.

CAPITOLUL II Consimțământul

ARTICOLUL 11 Acordarea și retragerea consimțământului

(1) Nicio intervenție în domeniul sănătății nu se poate efectua decât după ce persoana vizată și-a dat consimțământul liber și în cunoștință de cauză.

(2) În aceleași condiții, consimțământul se poate retrage în orice moment de persoana vizată.

(3) Dispozițiile privind retragerea consimțământului sunt valabile și în ceea ce privește consimțământul exprimat, în condițiile legii, de altă persoană sau instituție decât persoana respectivă.

ARTICOLUL 12 Consimțământul în cazul minorilor

(1) Atunci când, conform legii, un minor nu are capacitatea de a consimți la o intervenție, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său, autorizarea unei autorități sau a unei alte persoane ori instanțe desemnate prin lege.

(2) Medicul, în funcție de vârsta și gradul de maturitate a minorului și numai strict în interesul acestuia, poate lua în considerare și părerea minorului.

ARTICOLUL 13 Consimțământul persoanelor fără capacitatea de a consimți

Atunci când, conform legii, un major nu are, din cauza unui handicap mintal, a unei boli sau dintr-un motiv similar, capacitatea de a consimți la o intervenție, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său ori fără autorizarea unei autorități sau a unei persoane ori instanțe desemnate prin lege.

ARTICOLUL 14 Informarea prealabilă și adecvată a persoanei

(1) Medicul va solicita și va primi consimțământul numai după ce, în prealabil, persoana respectivă sau cea îndreptățită să își dea acordul cu privire la intervenția medicală a primit informații adecvate în privința scopului și naturii intervenției, precum și în privința consecințelor și a riscurilor previzibile și în general acceptate de societatea medicală.

(2) Pe cât posibil, medicul va urmări ca informarea să fie adecvată și raportată persoanei care urmează să își manifeste consimțământul.

ARTICOLUL 15 Lipsa consimțământului în situații de urgență

Atunci când, din cauza unei situații de urgență, nu se poate obține consimțământul adecvat, se va putea proceda imediat la orice intervenție indispensabilă din punct de vedere medical în folosul sănătății persoanei vizate.

ARTICOLUL 16 Consimțământul implicit

În interesul pacientului sunt valabile și vor fi luate în considerare autorizările și dorințele exprimate anterior cu privire la o intervenție medicală de către un pacient care, în momentul noii intervenții, nu este într-o stare care să îi permită să își exprime voința sau dacă prin natura sa actul medical are o succesiune și o repetabilitate specifică.

CAPITOLUL III Secretul profesional și accesul la datele referitoare la starea de sănătate

ARTICOLUL 17 Secretul profesional

Medicul va păstra secretul profesional și va acționa în acord cu dreptul legal al fiecărei persoane la respectul vieții sale private din punctul de vedere al informațiilor referitoare la sănătatea sa.

ARTICOLUL 18 Întinderea obligației de păstrare a secretului profesional

(1) Obligația medicului de a păstra secretul profesional este opozabilă inclusiv față de membrii familiei persoanei respective.

(2) Obligația medicului să păstreze secretul profesional persistă și după ce persoana respectivă a încetat să îi fie pacient sau a decedat.

ARTICOLUL 19 Transmiterea datelor referitoare la sănătatea persoanei

(1) Medicul va gestiona informația medicală în baza prevederilor prezentului cod, ale legislației în vigoare sau în baza mandatului pacientului.

(2) Obligația medicului de informare nu mai subzistă în cazul în care pacientul decide, sub semnătură, că nu mai dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

ARTICOLUL 20 Derogări de la regula păstrării secretului profesional

Derogările de la dreptul fiecărei persoane la respectul vieții sale private din punctul de vedere al informațiilor referitoare la sănătate sunt numai cele prevăzute în mod expres de lege.

CAPITOLUL IV Reguli generale de comportament în activitatea medicală

ARTICOLUL 21 Comportamentul profesional și etic

(1) Medicul trebuie să fie un model de comportament profesional și etic, fiind în permanență preocupat de creșterea nivelului său profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiei medicale.

(2) Comportamentul profesional implică, fără a se limita la preocuparea constantă și permanentă a medicului pentru aflarea, pe orice cale, inclusiv prin intermediul formelor de educație medicală continuă, a celor mai noi descoperiri, procedee și tehnici medicale asimilate și agreate de comunitatea medicală.

ARTICOLUL 22 Fapte și acte nedeontologice

Sunt contrare principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în special, următoarele acte:

- a) practicarea eutanasiei și eugeniei;
- b) cu excepția situațiilor prevăzute de lege sau de normele profesiei, refuzul acordării serviciilor medicale;
- c) abandonarea unui pacient care necesită servicii de urgență sau se află în pericol fără asigurarea că acesta a fost preluat de o altă unitate medicală sau de un alt medic ori că beneficiază de condiții adecvate situației în care se află și stării sale de sănătate;
- d) folosirea unor metode de diagnostic sau tratament nefundamentate științific sau neacceptate de comunitatea medicală, cu risc pentru pacient;
- e) cu excepția urgențelor vitale, exercitarea profesiei medicale în condiții care ar putea compromite actul profesional sau ar putea afecta calitatea actului medical;
- f) emiterea unui document medical de competență sau pentru obținerea unui folos nelegal sau imoral;

- g) emiterea unui document medical pentru care nu există competență profesională;
- h) atragerea clientelei profitând de funcția ocupată sau prin intermediul unor promisiuni oneroase și neconforme cu normele publicității activităților medicale;
- i) folosirea, invocarea sau lăsarea impresiei deținerii unor titluri profesionale, specialități ori competențe profesionale neconforme cu realitatea;
- j) încălcarea principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic;
- k) respingerea publică, cu excepția dezbaterilor din comunitatea medicală, a unor mijloace de diagnostic, tratament și profilaxie recunoscute de comunitatea științifică academică medicală, precum și recomandarea publică a unor tratamente nefundamentate științific.

ARTICOLUL 23 Atingeri ale independenței profesionale

Constituie o atingere gravă adusă caracterului independent al profesiei medicale următoarele acte:

- a) cu excepția situațiilor prevăzute de lege și cu anunțarea prealabilă a organelor profesiei, asocierea sau colaborarea, sub orice formă și în orice modalitate, directă ori indirectă, dintre un medic și o persoană care produce sau distribuie medicamente;
- b) reclama, în orice mod, la medicamente, suplimente alimentare, aparatură medicală sau alte produse de uz medical;
- c) implicarea, direct sau indirect, în distribuția de medicamente, suplimente alimentare, dispozitive medicale, aparatură medicală sau de alte produse de uz medical;
- d) încălcarea principiului transparenței în relația cu producătorii și distribuitorii de medicamente și produse medicale;
- e) primirea unor donații sub formă de cadouri în bani sau în natură ori alte avantaje, a căror valoare le face să își piardă caracterul simbolic și care pot influența actul medical, de la una dintre entitățile prevăzute la lit. a)-c).

ARTICOLUL 24 Principiului transparenței

(1) Medicul va solicita și va accepta numai sponsorizarea activităților realizate strict în interes profesional și va încheia contractul numai în măsura în care nu există o condiționare de orice fel cu privire la obținerea de către sponsor a unor foloase nelegale ori de natură a influența decizia sau prescripția medicală.

(2) Medicul angajat ori aflat în relații contractuale cu un furnizor de servicii medicale îl va informa pe acesta despre existența unei cereri de sponsorizare și despre numele sponsorului înaintea încheierii contractului de sponsorizare. Dacă angajatorul sau beneficiarul se oferă în scris

și în timp util să finanțeze el activitatea în considerentul căreia a fost solicitată sponsorizarea, medicul va renunța la cererea de sponsorizare.

(3) Medicul va ține evidența sponsorizărilor și va informa colegiul teritorial în termen de 60 de zile dacă valoarea unei sponsorizări sau valoarea totală a sponsorizărilor depășește cuantumul stabilit prin decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor din România.

(4) În toate situațiile în care sunt sponsorizate activități ce urmează să aibă loc în afara României, înaintea executării contractului de sponsorizare, medicul va depune un exemplar și la colegiul teritorial la care este înregistrat.

(5) Contractele de sponsorizare vor fi păstrate pe o durată de 1 (un) an de la data executării lor și, la cerere, vor fi puse la dispoziția organelor corpului profesional.

(6) Prevederile alin. (3), (4) și (5) se vor aplica și în cazul în care medicul va fi prestator de servicii ori cesionar de drepturi de autor către un producător ori distribuitor de medicamente, produse medicale ori dispozitive medicale.

(7) Colegiile teritoriale pot înființa un serviciu de informare a medicilor cu privire la încheierea, executarea și implicațiile juridice ale contractelor de sponsorizare.

ARTICOLUL 25 Caracterul nemediat al relației medic-pacient

Cu excepția unor situații obiectiv excepționale și imposibil de înlăturat, orice decizie medicală se va baza în primul rând pe examinarea personală și nemediată a pacientului de către medicul respectiv.

ARTICOLUL 26 Limitele angajamentului profesional

(1) În orice situație, angajamentul profesional al medicului nu poate depăși competența profesională, capacitatea tehnică și de dotare a cabinetului sau a unității sanitare ori baza materială afectată, inclusiv prin convenții sau colaborări ferme cu alte unități sanitare.

(2) Dacă medicul nu are suficiente cunoștințe ori experiența necesară pentru a asigura o asistență medicală corespunzătoare, acesta va solicita un consult adecvat situației sau va îndruma bolnavul către un astfel de consult la o altă unitate medicală. Aceleași dispoziții se vor aplica și în cazul în care dotarea tehnică și materială a unității în care are loc consultul sau intervenția medicală nu este adecvată consultului, stabilirii diagnosticului sau intervenției medicale.

ARTICOLUL 27 Diligența de claritate

Medicul care a răspuns unei solicitări cu caracter medical se va asigura că persoana respectivă a înțeles pe deplin prescripția, recomandarea sau orice altă cerință a medicului, precum și cu privire la faptul că pacientul este, după caz, preluat de o altă unitate medicală ori în supravegherea altui specialist în domeniu.

ARTICOLUL 28 Colaborarea cu alți specialiști

(1) În situația în care pacientul a fost preluat sau îndrumat către un alt specialist, medicul va colabora cu acesta din urmă, punându-i la dispoziție orice fel de date sau informații cu caracter medical referitoare la persoana în cauză și informându-l cu privire la orice altă chestiune legată de starea de sănătate a acesteia.

(2) Recomandările formulate de alți specialiști în scris, inclusiv sub forma scrisorii medicale, nu au caracter obligatoriu pentru medicul curant, acesta având libertate de decizie, conform propriilor competențe profesionale și situației particulare a pacientului.

ARTICOLUL 29 Consultul în echipă

În situația în care este necesar, medicul, cu consimțământul pacientului sau, după caz, al persoanei, respectiv al instituției abilitate, va solicita părerea unuia sau mai multor medici, cu care se poate consulta, pentru luarea celor mai adecvate măsuri în interesul pacientului.

ARTICOLUL 30 Luarea deciziei și comunicarea ei

(1) În cazul unui consult organizat de către medicul curant în condițiile art. 28, luarea și comunicarea deciziei finale aparțin medicului care l-a organizat.

(2) Dacă opinia majorității medicilor participanți la un consult organizat în condițiile art. 28 diferă de a medicului care a organizat consultul, pacientul ori, după caz, instituția sau persoana abilitată va fi informată.

ARTICOLUL 31 Dreptul la o a doua opinie medicală

În toate situațiile medicul va respecta dreptul pacientului de a obține o a doua opinie medicală.

ARTICOLUL 32 Actul medical de la distanță

Investigația ori intervenția medicală la distanță, în oricare dintre formele și modalitățile existente, este permisă numai în situația în care pacientul este asistat nemijlocit de către medicul său, iar scopul investigației și procedurilor la care este supus pacientul este acela de a ajuta medicul să determine diagnosticul, să stabilească tratamentul sau să întreprindă orice altă măsură medicală necesară finalizării actului medical sau intervenției medicale în cazul operațiilor. Excepție fac situațiile de urgență.

ARTICOLUL 33 Finalizarea obligației asumate

(1) Medicul se va asigura că pacientul a înțeles natura și întinderea relației medic-pacient, că are o așteptare corectă cu privire la rezultatele actului medical și la serviciile medicale pe care acesta urmează să le primească.

(2) Odată încheiată înțelegerea medic-pacient, medicul este ținut să ducă la îndeplinire toate obligațiile asumate, așa cum rezultă ele din înțelegerea părților, dintr-un document scris dacă există sau din obiceiurile și cutumele profesiei medicale.

ARTICOLUL 34 Refuzul acordării serviciilor medicale

(1) Refuzul acordării asistenței medicale poate avea loc strict în condițiile legii sau dacă prin solicitarea formulată persoana în cauză îi cere medicului acte de natură a-i știrbi independența profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale ori solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic, cu scopul și rolul social al profesiei medicale.

(2) În toate cazurile, medicul îi va explica persoanei respective motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul acordării serviciilor medicale viața sau sănătatea persoanei în cauză nu este pusă în pericol și, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt coleg sau o altă unitate medicală.

CAPITOLUL V Activitățile conexe actului medical

ARTICOLUL 35 Legalitatea și realitatea conținutului documentelor medicale

Medicul va elibera persoanelor îndreptățite numai documentele permise de lege și care atestă realitatea medicală așa cum rezultă aceasta din datele și informațiile pe care medicul le deține în mod legal ori așa cum a rezultat ea în urma exercitării profesiei cu privire la persoana respectivă.

ARTICOLUL 36 Conformitatea documentului medical cu specialitatea medicală

(1) Documentele medicale referitoare la starea de sănătate a pacientului, întocmite de medic în urma exercitării personale a profesiei, vor fi în limita specialității și competențelor profesionale ale medicului respectiv.

(2) Orice activitate medicală se va consemna în documente adecvate înregistrării activității respective și se va finaliza printr-un înscris medical.

ARTICOLUL 37 Obligații referitoare la sănătatea publică

(1) Medicul are obligația profesională și legală să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă și de profilaxie. În acest scop, ori de câte ori are ocazia și este cazul, el va semnala persoanelor respective responsabilitatea ce le revine acestora față de ele însele, dar și față de comunitate și colectivitate.

(2) Medicul are obligația morală de a aduce la cunoștință organelor competente orice situație de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

ARTICOLUL 38 Semnalarea erorilor profesionale

(1) Medicul care ia cunoștință despre fapte care, în opinia lui, ar putea constitui erori profesionale va informa prin scrisoare medicală medicul autor al faptei.

(2) Dacă eroarea nu este corectată ori apreciază că nu s-au întreprins toate măsurile adecvate situației, medicul va sesiza în mod cât mai detaliat organismele corpului profesional și, cu excepția situațiilor prevăzute de lege, nu va face publice datele.

ARTICOLUL 39 Primordialitatea concilierii

În orice situație litigioasă ori divergență profesională, înaintea oricărui demers public este obligatorie procedura de conciliere din cadrul corpului profesional.

ARTICOLUL 40 Obligația de sprijin reciproc și de loialitate

În toate situațiile și împrejurările legate de exercitarea obligațiilor profesionale, medicii își vor acorda sprijin reciproc și vor acționa cu loialitate unul față de celălalt. Obligația de sprijin și loialitate subzistă și față de corpul profesional și organismele sale.

ARTICOLUL 41 Concurența loială

(1) În cazul medicilor cu practică independentă, plata prestației medicale poate să fie directă sau indirectă. În cazul plății directe este obligatorie afișarea la sediu a tarifelor aplicate. Tarifele vor fi stabilite de fiecare medic, cu excepția serviciilor medicale furnizate în baza unui contract.

(2) Medicul cu practică independentă poate refuza să își ofere serviciile în cazul neachitării taxelor aferente de către solicitant, cu excepția cazurilor care necesită servicii de urgență sau se află în pericol iminent.

(3) Este interzisă practicarea concurenței neloiale în exercitarea activității medicale sau în legătură cu aceasta.

(4) Prin concurență neloială se înțelege orice acțiune, atitudine sau altă formă de manifestare a medicului, personalului angajat, colaboratorilor ori interpușilor acestora, făcută cu scopul de a menține sau atrage clientela ori de a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, cum ar fi:

a) deturnarea sau încercarea de deturnare a clientelei prin discreditarea profesională a unui confrate;

b) perceperea unor onorarii subevaluate în raport cu prețul pieței sau calitatea prestației, atât din punctul de vedere al prestigiului profesiei, cât și din punctul de vedere al onestității față de pacient, cu scopul de a atrage clientela ori de a crește veniturile obținute din activitatea medicală,

în detrimentul altor concurenți, cu riscul de a oferi servicii la niveluri calitative inferioare, precum și acordarea unor reduceri/scutiri/eșalonări de onorarii;

c) atragerea/fidelizarea clientelei cu avantaje materiale, oferite sub orice formă;

d) racolarea personalului instruit și format la o unitate medicală concurentă;

e) determinarea reprezentanților oricăror autorități/instituții de a sfătui toți solicitanții să se adreseze unei anumite unități medicale;

f) neemiterea sau emiterea neregulată a chitanțelor/bonurilor fiscale/facturilor pentru serviciile taxate;

g) participarea sau colaborarea la evenimente (audio, video, pe suport informatic etc.) cu scopul de a-și face publicitate în vederea atragerii de clientelă, în alte condiții decât cele prevăzute de lege și de prezentul cod;

h) însărcinarea unui profesionist, chiar și cu titlu gratuit, de a procura clienți ori a face reclamă;

i) oferirea de avantaje materiale oricărei persoane pentru atragerea clientelei;

j) orice alte acte sau fapte în accepțiunea prezentului alineat, care vor fi calificate ca atare de către comisia de disciplină, din oficiu sau ca răspuns la sesizări.

(5) Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice și nu pentru a menține sau atrage clientelă ori pentru a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, în cazuri justificate cum ar fi:

a) prestații efectuate rudelor până la gradul al III-lea inclusiv sau unui alt medic;

b) servicii medicale acordate persoanelor paupere, care nu își pot permite costul lor;

c) alte situații cu caracter excepțional reglementate legal.

CAPITOLUL VI Cercetarea medicală

ARTICOLUL 42 Principiul legalității și eticii cercetării medicale

Orice activitate de cercetare medicală va fi efectuată cu respectarea strictă a principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în respect deplin față de ființa și de specia umană și cu respectarea strictă a condițiilor prevăzute de lege și normele profesiei.

ARTICOLUL 43 Cercetarea pe ființa umană

Cercetarea pe ființa umană are caracter de excepție și poate fi făcută numai dacă, în mod cumulativ, sunt întrunite următoarele condiții:

- a) nu există nicio metodă alternativă la cercetarea pe ființe umane de eficacitate comparabilă;
- b) riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproporționate în comparație cu beneficiile potențiale ale cercetării;
- c) proiectul de cercetare a fost aprobat de instanța sau autoritatea competentă după ce a făcut obiectul unei examinări independente asupra pertinentei sale științifice, inclusiv al unei evaluări a importanței obiectivului cercetării, precum și al unei examinări pluridisciplinare a acceptabilității sale pe plan etic;
- d) persoana asupra căreia se fac cercetări este informată asupra drepturilor sale și asupra garanțiilor prevăzute prin lege pentru protecția sa;
- e) consimțământul a fost dat în mod expres, specific și a fost consemnat în scris. Acest consimțământ poate fi retras expres în orice moment.

ARTICOLUL 44 Cercetarea pe persoana fără capacitatea de a consimți

Nu poate fi desfășurată activitate de cercetare științifică medicală pe o persoană care nu are capacitatea de a consimți decât dacă sunt întrunite cumulativ condițiile următoare:

- a) sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 43 lit. a) -d);
- b) rezultatele cercetării au potențialul de a produce beneficii reale și directe pentru sănătatea sa;
- c) cercetarea nu se poate efectua cu o eficacitate comparabilă pe subiecți capabili să își dea consimțământul;
- d) autorizarea necesară prevăzută la art. 43 lit. c) a fost dată specific și în scris;
- e) persoana în cauză nu are obiecții.

ARTICOLUL 45 Diligența medicului

Medicul este dator să depună toată diligența și să străluie pentru lămurirea tuturor împrejurărilor de fapt și de drept atunci când este implicat într-o activitate de cercetare medicală. În caz de nevoie, pentru lămurirea deplină, medicul este dator să solicite sprijinul organismelor profesiei medicale.

ARTICOLUL 46 Intervenția asupra persoanei

Nicio persoană nu va putea fi supusă experiențelor, testelor, prelevărilor, tratamentelor sau altor intervenții în scop de cercetare decât în condițiile expres și limitativ prevăzute de lege.

ARTICOLUL 47 Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață

(1) Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață se fac exclusiv în cazurile și condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, liber, prealabil și expres al acestora și numai după ce persoana respectivă a fost informată, în prealabil, asupra riscurilor intervenției. În toate cazurile, până în momentul prelevării, donatorul poate reveni asupra consimțământului dat.

(2) În afara cazurilor expres prevăzute de lege este interzisă prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană de la minori, precum și de la persoane aflate în viață, dar lipsite de discernământ din cauza unui handicap mintal, unei tulburări mintale grave sau dintr-un alt motiv similar.

ARTICOLUL 48 Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane de la persoane decedate

Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane, în scop terapeutic sau științific, de la persoane decedate se efectuează numai în condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, exprimat în timpul vieții, al persoanei decedate sau, în lipsa acestuia, cu acordul scris, liber, prealabil și expres dat, în ordine, de soțul supraviețuitor, de părinți, de descendenți ori, în sfârșit, de rudele în linie colaterală până la gradul al patrulea inclusiv.

ARTICOLUL 49 Limitări ale cercetării medicale

Sunt contrare scopului și rolului profesiei de medic următoarele activități în domeniul cercetării medicale:

- a) orice intervenție medicală asupra caracterelor genetice prin care se urmărește modificarea descendenței unei persoane. Excepție fac situațiile care privesc prevenirea și tratamentul unor maladii genetice, situație în care se vor obține toate autorizările adecvate;
- b) orice intervenție prin care se urmărește crearea unei ființe umane genetic identică cu altă ființă umană vie sau moartă;
- c) crearea de embrioni umani în scopuri de cercetare;
- d) orice intervenție de natură a determina sexul viitorului copil. Excepție fac situațiile în care în mod obiectiv este necesară determinarea sexului în scopul evitării unei boli ereditare grave legate de sexul viitorului copil;
- e) examinarea caracteristicilor genetice ale unei persoane în alt scop decât medical și strict în condițiile și procedurile legale;

f) orice intervenție prin care s-ar urmări sau s-ar determina selecția persoanelor ori s-ar aduce atingere speciei umane;

g) participarea sau implicarea într-o activitate de identificare a unei persoane pe baza amprentelor sale genetice altfel decât în cadrul unei proceduri judiciare penale ori civile sau în scopuri strict medicale ori de cercetare științifică, ambele efectuate strict în condițiile legii;

h) participarea la orice fel de acte care au ca obiect conferirea unei valori patrimoniale corpului uman, elementelor sau produselor sale, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

CAPITOLUL VII Publicitatea activităților medicale

ARTICOLUL 50 Scopul publicității

(1) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este destinată să asigure publicului informații cu privire la activitatea desfășurată de acestea.

(2) Publicitatea trebuie să fie veridică, neînșelătoare, să respecte secretul profesional și să fie realizată cu demnitate și prudență.

(3) Indiferent de mijlocul de publicitate utilizat, toate mențiunile laudative sau comparative și toate indicațiile referitoare la identitatea pacienților sunt interzise.

(4) Mijloacele de publicitate a formelor de exercitare a profesiei nu pot fi folosite ca reclamă în scopul dobândirii de clientelă.

ARTICOLUL 51 Mijloacele de publicitate

(1) Formele de exercitare a profesiei de medic pot utiliza unul sau mai multe mijloace de publicitate, respectiv:

a) plasarea unei firme;

b) anunțuri de publicitate, potrivit prezentului cod de deontologie medicală;

c) anunțuri și mențiuni în anuare, cărți de telefon și baze de date cu profesioniștii din sectorul sanitar;

d) invitații, broșuri și anunțuri de participare la conferințe, colocvii etc., profesionale și de specialitate;

e) corespondență profesională și cărți de vizită profesionale;

f) adresă de internet.

(2) Nu este permisă utilizarea următoarelor mijloace de publicitate:

- a) oferirea serviciilor prin prezentare proprie sau prin intermediar la domiciliul ori reședința unei persoane sau într-un loc public;
- b) propunerea personalizată de prestări de servicii efectuată de o formă de exercitare a profesiei, fără ca aceasta să fi fost în prealabil solicitată în acest sens, indiferent dacă aceasta este făcută sau nu în scopul racolării de pacienți;
- c) acordarea de consultații medicale realizate pe orice suport material, precum și prin orice alt mijloc de comunicare în masă, inclusiv prin emisiuni radiofonice sau televizate, cu excepția acelor avizate de Colegiul Medicilor din România sau de alte organisme acreditate de acesta în acest scop.
- (3) În cadrul aparițiilor în mediile de informare, medicul va putea prezenta procedee de diagnostic și tratament, tehnici medicale specifice ori alte procedee și mijloace de investigare, dar nu va putea folosi acest prilej pentru a-și face reclamă pentru sine sau pentru orice altă firmă implicată în producția de medicamente, suplimente alimentare ori dispozitive medicale.

ARTICOLUL 52 Firma

(1) Firma trebuie să aibă dimensiunile maxime de 40 x 80 cm și va fi amplasată la intrarea imobilului și/sau a spațiului ocupat în care forma de exercitare a profesiei își are sediul profesional principal sau secundar ori birou de lucru.

(2) Firma cuprinde următoarele mențiuni:

- a) Colegiul Medicilor din România;
- b) structura teritorială a Colegiului Medicilor din România;
- c) denumirea formei de exercitare a profesiei, inclusiv numele și prenumele medicului, în cazul în care acestea nu se regăsesc în denumire;
- d) mențiuni privind identificarea sediului (etaj, apartament);
- e) mențiuni privind specialitățile și competențele medicale și, opțional, titlurile profesionale, academice, științifice;
- f) mențiuni privind sediul principal și sediul secundar.

ARTICOLUL 53 Publicitatea prin mijloacele media

(1) Formele de exercitare a profesiei pot publica anunțuri în mica sau în marea publicitate.

(2) Anunțurile publicate în anuarele profesionale privesc activitatea formelor de exercitare a profesiei, numele și principalele specialități și competențe în care medicii își desfășoară activitatea, precum și programul de activitate.

ARTICOLUL 54 Corespondența

(1) Corespondența formei de exercitare a profesiei poate cuprinde:

- a) numărul de telefon, fax, adresa de internet și adresa electronică (e-mail);
- b) indicarea sediului principal și, după caz, a sediului secundar și/sau a altui loc de muncă;
- c) specialitățile și competențele medicale;
- d) titlurile academice, științifice sau profesionale;
- e) sigla formei respective de exercitare a profesiei.

(2) Cărțile de vizită profesionale ale medicului care își desfășoară activitatea în cadrul formei respective de exercitare a profesiei pot cuprinde mențiunile permise corespondenței, precum și calitatea medicului în forma de exercitare a profesiei.

ARTICOLUL 55 Pagina web

(1) Medicii, precum și formele de exercitare a profesiei pot avea un website care poate cuprinde mențiuni referitoare la activitatea desfășurată, precum și pe cele permise corespondenței ori publicității.

(2) Conținutul și modul de prezentare a adresei de internet trebuie să respecte demnitatea și onoarea profesiei, precum și secretul profesional.

(3) Pagina web nu poate cuprinde nicio intercalare cu caracter de reclamă sau mențiune publicitară pentru un produs sau serviciu diferit de activitățile pe care are dreptul să le furnizeze medicul sau respectiva formă de exercitare a profesiei.

(4) Pagina web nu poate conține legături către alte adrese al căror conținut ar fi contrar principiilor esențiale ale profesiei de medic.

(5) Pentru realizarea cerințelor menționate la alin. (4), medicul sau forma de exercitare a profesiei deținătoare a paginii web trebuie să asigure în mod regulat vizitarea și evaluarea paginilor proprii și a paginilor la care este permis accesul pe baza legăturilor realizate prin intermediul adresei proprii și trebuie să dispună fără întârziere eliminarea lor în cazul în care conținutul și forma acestora sunt contrare principiilor esențiale privind exercitarea profesiei de medic.

CAPITOLUL VIII Judecarea cauzelor deontologice

ARTICOLUL 56 Celeritatea

(1) Cercetarea și analiza oricărei sesizări privind existența unei posibile încălcări a dispozițiilor prezentului cod de deontologie medicală se fac cu celeritate de către persoanele desemnate cu cercetarea faptei ori de către cei cărora le-au fost solicitate date în legătură cu soluționarea sesizării, fiind obligate să acționeze cu maximă diligență, netergiversând sau prelungind realizarea atribuțiilor, respectiv comunicarea datelor solicitate.

(2) În adresa de solicitare a unor date și informații necesare soluționării cauzei disciplinare se va indica data până la care urmează să se facă comunicarea datelor sau informațiilor solicitate.

ARTICOLUL 57 Prezumția de nevinovăție

(1) Cercetarea și analiza oricărei sesizări se vor face având în vedere și respectând prezumția de nevinovăție a medicului.

(2) Persoanele desemnate cu cercetarea sesizării ori membrii comisiei de disciplină vor acționa cu tact și moderație, fără a se antepununa sau a emite opinii personale în niciun mod și în niciun sens pe timpul soluționării sesizării.

ARTICOLUL 58 Imparțialitatea

(1) Persoana desemnată cu cercetarea faptei reclamate ori membrii comisiei de disciplină care are/au vreun interes personal în cauză, în orice mod, ori are/au legături de rudenie cu medicul care face obiectul cercetării sau cu persoana care a făcut reclamația îl va/vor informa pe președintele comisiei de disciplină, care va decide, după caz, menținerea sau înlocuirea persoanei în cauză.

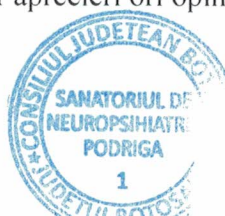
(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în situația existenței unor situații conflictuale.

(3) Nicio persoană implicată în cercetarea sau soluționarea cauzei disciplinare nu va putea face declarații publice cu privire la cauza respectivă până la soluționarea ei definitivă.

ARTICOLUL 59 Contradictorialitatea scrisă

(1) Comisia de disciplină va stărui pentru obținerea în scris a poziției fiecărei părți implicate în cauza disciplinară.

(2) Contradictorialitatea orală directă se va desfășura doar în condițiile în care pentru soluționarea cauzei este strict necesară, neputându-se soluționa cauza altfel. În acest caz, președintele ședinței va acționa cu tact și înțelegere, fiind interzise adresările directe între persoanele implicate sau emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor aprecieri ori opinii în legătură cu cauza respectivă.

RTICOLUL 60 Opinia de specialitate

(1) În funcție de cauza supusă cercetării disciplinare, comisia de jurisdicție profesională și/sau comisia de disciplină pot/poate solicita o opinie de specialitate de la medici specialiști cu reputație în domeniu.

(2) Dispozițiile art. 57 se aplică și în ceea ce privește specialiștii.

ARTICOLUL 61 Desfășurarea audierilor

(1) În cauza supusă soluționării, membrii comisiei de disciplină se vor adresa persoanelor audiate exclusiv prin intermediul președintelui comisiei sau solicitându-i acestuia permisiunea și exclusiv pentru a-i pune persoanei în cauză întrebări utile și relevante soluționării cauzei.

(2) Pe timpul audierii este interzisă emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor opinii personale sau aprecieri de orice natură. În caz de nevoie, președintele comisiei poate interveni și restabili cadrul decent al audierilor, inclusiv prin suspendarea ședinței comisiei.

CAPITOLUL IX Dispoziții finale

ARTICOLUL 62 Aplicarea codului de deontologie medicală

Prezentul cod de deontologie medicală se aplică tuturor medicilor care exercită profesia pe teritoriul României, indiferent de forma de organizare, sursa finanțării sau de caracterul permanent, temporar ori ocazional al activității.

CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE AL ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST, AL MOAȘEI ȘI AL ASISTENTULUI MEDICAL DIN ROMÂNIA DIN 09.07.2009

Text publicat în M.Of. al României. În vigoare de la 12 august 2009

CAPITOLUL I Principii generale

Art. 1. -

Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România cuprinde un ansamblu de principii și reguli ce reprezintă valorile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României.

Art. 2. -

Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România are drept principal scop:

- a) ocrotirea drepturilor pacienților;
- b) respectarea obligațiilor profesionale de către asistenții medicali generaliști, moașe și asistenții medicali;
- c) apărarea demnității și a prestigiului profesiei de asistent medical generalist, de moașă și de asistent medical;
- d) recunoașterea profesiei, a responsabilității și încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 3. -

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;

f) în exercitarea profesiei asistenței medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;

g) asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

CAPITOLUL II Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistenților medicali generaliști, moașelor și asistenților medicali

Art. 4. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.

Art. 5. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.

Art. 6. -

În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.

Art. 7. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.

Art. 8. -

Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

Art. 9. -

Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșeală deontologică.

Art. 10. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.

Art. 11. -

Asistentul medical generalist, moaşa şi asistentul medical trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

CAPITOLUL III Raporturi profesionale cu alţi profesionişti din domeniul medico-sanitar şi instituţii

SECȚIUNEA 1 Raporturile profesionale cu alţi profesionişti din domeniul sanitar

Art. 12. -

În baza spiritului de echipă, asistenţii medicali generalişti, moaşele şi asistenţii medicali îşi datorează sprijin reciproc.

Art. 13. -

Constituie încălcări ale regulilor etice:

- a) jignirea şi calomnierea profesională;
- b) blamarea şi defăimarea profesională;
- c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnităţii profesionale a asistentului medical generalist, a moaşei şi a asistentului medical.

Art. 14. -

- (1) În cazul unor neînţelegeri, în considerarea calităţii profesionale, conflictul în primă instanţă trebuie mediat de biroul consiliului judeţean, la nivel judeţean/municipiului Bucureşti, şi de Biroul executiv, la nivel naţional.
- (2) Dacă acesta persistă, cei implicaţi se pot adresa Comisiei de etică şi deontologie sau justiţiei, fiind interzisă perturbarea activităţii profesionale din aceste cauze.
- (3) În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancţionare, conform prevederilor Statutului Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naţionale a Ordinului Asistenţilor Medicali Generalişti, Moaşelor şi Asistenţilor Medicali din România nr. 1/2009.

Art. 15. -

În cazul colaborării mai multor asistenţi medicali generalişti, moaşe şi asistenţi medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiaşi pacient, fiecare practician îşi asumă responsabilitatea individual prin aplicarea parafei profesionale în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal.

Art. 16. -

În interesul pacienților, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

SECȚIUNEA a 2-a Raporturile profesionale cu instituțiile

Art. 17. -

Angajatorul trebuie să asigure condiții optime asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical în exercitarea profesiei.

Art. 18. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical aduc la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercițiul profesional.

Art. 19. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinesc, contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de sănătate.

CAPITOLUL IV Educația medicală continuă

Art. 20. -

În vederea creșterii gradului de pregătire profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă creditate de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, denumit în continuare OAMGMAMR, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

CAPITOLUL V Obligații etice și deontologice

SECȚIUNEA 1 Obligația acordării îngrijirilor medicale

Art. 21. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.

Art. 22. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.

Art. 23. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să acorde asistență medicală și îngrijirile necesare în limita competenței lor profesionale.

Art. 24. -

În caz de calamități naturale (cutremure, inundații, epidemii, incendii) sau accidentări în masă (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să răspundă la chemare, să își ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.

Art. 25. -

(1) Voința pacientului în alegerea asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia.

(2) Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepția imposibilității (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgențelor.

Art. 26. -

Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical consideră că nu au suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, se vor consulta cu alți colegi sau vor îndruma bolnavul către alți specialiști.

Art. 27. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimându-și părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului, cu consimțământul prealabil al acestuia.

Art. 28. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical pot refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului, cu excepția situațiilor de urgență.

SECȚIUNEA a 2-a Respectarea drepturilor pacientului

Art. 29. -

Pacientul are următoarele drepturi: dreptul la informația medicală, dreptul la consimțământ, dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată, drepturi în domeniul reproducerii, drepturi la tratament și îngrijiri medicale.

SECȚIUNEA a 3-a Consimțământul

Art. 30. -

O intervenție medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoștință de cauză, și-a dat consimțământul. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului său, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Art. 31. -

Consimțământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

- a) pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
- b) în cazul supunerii la orice fel de intervenție medicală;
- c) în cazul participării sale la învățământul medical clinic și la cercetarea științifică;
- d) în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;
- e) în cazul donării de sânge în condițiile prevăzute de lege.

Art. 32. -

Consimțământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, nu este obligatoriu în următoarele situații:

- a) când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență;
- b) în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să anunțe medicul curant/de gardă (decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

SECȚIUNEA a 4-a Secretul profesional

Art. 33. -

(1) Secretul profesional este obligatoriu.

(2) Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar și după terminarea tratamentului și decesul pacientului.

Art. 34. -

Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

Art. 35. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care pacientul și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.

Art. 36. -

Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.

Art. 37. -

În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.

Art. 38. -

Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

CAPITOLUL VI Situații speciale în practicarea profesiei în sistem instituționalizat

SECȚIUNEA 1 Situația bolnavului psihic

Art. 39. -

Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

Art. 40. -

Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărută de daunele pe care ar putea să i le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnică sau manevră de îngrijire și tratament, de maltratările din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

Art. 41. -

(1) Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

(2) Nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile prevăzute la alin. (1) atunci când este necesară intervenția de urgență.

(3) Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului.

Art. 42. -

Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante. Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

SECȚIUNEA a 2-a Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor

Art. 43. -

Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

SECȚIUNEA a 3-a Pacientul privat de libertate

Art. 44. -

Asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical care îngrijesc un pacient privat de libertate le este interzis să aducă atingere integrității fizice, psihice sau demnității acestuia.

Art. 45. -

Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical constată că pacientul privat de libertate a suportat maltratări, aceștia au obligația să informeze organele competente.

SECȚIUNEA a 4-a Situația pacienților infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA

Art. 46. -

(1) Pacienții infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la îngrijire și tratament medical în mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical fiind obligați să asigure îngrijirile de sănătate și tratamentele prescrise acestor pacienți.

(2) Păstrarea confidențialității asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care au în îngrijire, supraveghere și/sau tratament astfel de persoane.

(3) Între specialiștii medico-sanitari, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate.

CAPITOLUL VII Practicarea profesiei în sistem privat. Îngrijirile la domiciliu

Art. 47. -

Asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali exercită profesia în regim salarial și/sau independent.

Art. 48. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care își desfășoară activitatea în calitate de titular sau asociat al unui cabinet de practică medicală pot furniza îngrijiri medicale la domiciliu, dacă sunt autorizați în acest sens, în conformitate cu prevederile legale privind organizarea și funcționarea îngrijirilor la domiciliu.

Art. 49. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să comunice medicului care a recomandat aceste servicii situația evoluției stării de sănătate a pacientului îngrijit.

Art. 50. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical chemați într-o familie ori colectivitate trebuie să respecte regulile de igienă și de profilaxie, în exercitarea profesiei.

CAPITOLUL VIII Probleme ale îngrijirii minorilor

Art. 51. -

Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical apreciază că minorul este victima unei agresiuni sau privațiuni, trebuie să încerce să îl protejeze, uzând de prudență, și să alerteze autoritatea competentă.

Art. 52. -

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să fie apărătorul copilului bolnav, dacă apreciază că starea de sănătate nu este bine înțeleasă sau nu este suficient de bine protejată.

Art. 53. -

În vederea efectuării tehnicilor și/sau a manevrelor de îngrijire și/sau de tratament asupra unui minor, consimțământul trebuie obținut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepția situațiilor de urgență.

CAPITOLUL IX Probleme ale experimentării pe om

Art. 54. -

(1) Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sănătoși, din rațiuni experimentale.

(2) Dispozițiile prezentului articol se completează cu celelalte prevederi legale incidente în materie.

Art. 55. -

Impunerea, cu forța sau prin inducere în eroare, a experimentului pe om reprezintă o abatere gravă pentru orice asistent medical generalist, moașă și asistent medical care participă în mod voluntar și conștient la asemenea fapte.

CAPITOLUL X Dispoziții speciale

Art. 56. -

La primirea în OAMGMAMR, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor depune următorul jurământ:

" În numele Vieții și al Onoarei,

jur să îmi exercit profesia cu demnitate, să respect ființa umană și drepturile sale și să păstrez secretul profesional.

Jur că nu voi îngădui să se interpună între datoria mea și pacient considerații de naționalitate, rasă, religie, apartenență politică sau stare socială.

Voi păstra respectul deplin pentru viața umană chiar sub amenințare și nu voi utiliza cunoștințele mele medicale contrar legilor umanității.

Fac acest jurământ în mod solemn și liber!"

Art. 57. -

Dovedirea calității de membru al OAMGMAMR se face cu certificatul de membru, eliberat de OAMGMAMR.

Art. 58. -

Actele medicale și de îngrijire efectuate de asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali vor purta parafa și semnătura acestora, pentru asumarea răspunderii individuale și probarea responsabilității profesionale.

Art. 59. -

Modelul certificatului de membru și al parafei profesionale sunt adoptate de Consiliul Național al OAMGMAMR, ca anexe ale Statutului Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009 și fac parte integrantă din acesta.

CAPITOLUL XI Dispoziții finale

Art. 60. -

Nerespectarea prevederilor prezentului cod de etică și deontologie constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară.

Art. 61. -

Răspunderea disciplinară a membrilor OAMGMAMR nu exclude răspunderea civilă, penală, administrativă sau materială.

Art. 62. -

Procedura de sesizare și soluționare a cauzelor este prevăzută în Statutul OAMGMAMR.

Art. 63. -

Toți asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația de a informa consiliul județean al OAMGMAMR, respectiv al municipiului București despre modificările survenite în situația lor profesională.

Art. 64. -

Consiliul județean al OAMGMAMR, respectiv al municipiului București va informa Consiliul național al OAMGMAMR cu privire la aceste modificări.

Art. 65. -

Prevederile prezentului cod de etică și deontologie se completează corespunzător cu dispozițiile Legii nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, ale Statutului Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009, ale Regulamentului de organizare și funcționare al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 3/2009, precum și cu normele legale în materie pe specialități, cu modificările ulterioare.

Art. 66. -

Completarea sau modificarea prezentului cod de etică și deontologie se va face de către Adunarea generală națională, la propunerea Consiliului național al OAMGMAMR.

Art. 67. -

La data intrării în vigoare a prezentului cod de etică și deontologie se abrogă Codul de etică și deontologie profesională al asistentului medical și al moașei din România, adoptat de Adunarea generală națională a Ordinului Asistenților Medicali și Moașelor din România.

Art. 68. -

Prezentul cod de etică și deontologie a fost adoptat de Adunarea generală națională a OAMGMAMR în data de 9 iulie 2009 și intră în vigoare la data publicării sale în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CODUL DEONTOLOGIC AL PROFESIEI DE PSIHOLOG CU DREPT DE LIBERĂ PRACTICĂ DIN 01.11.2013

Text publicat în M.Of. al României. În vigoare de la 20 noiembrie 2013

Preambul

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este elaborat în acord cu dispozițiile Declarației Universale a Drepturilor Omului, care a fost adoptată la 10 decembrie 1948, prin Rezoluția 217 A în cadrul celei de a III-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite și cu prevederile Constituției României, republicată. Orice prevedere a acestuia se interpretează în spiritul și litera celor două acte fundamentale.

Profesia de psiholog cu drept de liberă practică este o profesie liberă și independentă, a cărei statut în România este reglementat prin Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România.

Psihologii sunt singurii furnizori de servicii psihologice în condițiile stabilite prin lege de către Parlamentul României. Serviciile psihologice sunt parte integrantă a serviciilor de sănătate, iar accesul cetățenilor la acestea este garantat prin Constituția României, republicată, și convențiile internaționale în care România este parte semnatară. Evaluarea psihologică este benefică oamenilor, pentru asigurarea sănătății umane, fiind necesară și utilă în cunoașterea, aprecierea și asigurarea sănătății omului, pentru stabilirea limitelor și condițiilor intervenției psihologice.

Prezentul cod deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică reprezintă actul administrativ cu caracter normativ, unic și general, care reglementează normele generale de deontologie și de disciplină, aplicabile în exercitarea profesiei de psiholog. Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică se interpretează numai în corelație cu celelalte prevederi din actele cu caracter normativ adoptate de către forurile de conducere ale Colegiului Psihologilor din România.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică a fost elaborat cu respectarea prevederilor din documentul "Valorile comune profesiilor liberale în Uniunea Europeană", aprobat de către Consiliul European al Profesiilor Liberale - CEPLIS. De asemenea, Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este în acord cu principiile etice minime elaborate de către EFPA - Federația Europeană a Asociațiilor Psihologilor, cu privire la respectul pentru drepturile și demnitatea persoanei, competența, responsabilitatea și integritatea profesională.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este în acord cu prevederile Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, precum și cu prevederile Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică cuprinde valorile și standardele profesionale raportate la exigențele morale ale profesiei de psiholog - principii deontologice, exprimate prin reguli de conduită profesională cu caracter obligatoriu sau cu valoare de recomandare. Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică cuprinde, de asemenea, reglementarea principalelor abateri disciplinare în profesia de psiholog.

Imposibilitatea de a demonstra culpa profesională a psihologului atrage inadmisibilitatea sancționării disciplinare a acestuia.

CAPITOLUL I Explicația unor termeni

Art. 1. -

În înțelesul prezentului act, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) lege - Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România;
- b) norme - Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 788/2005, cu completările ulterioare;
- c) psiholog - psiholog cu drept de liberă practică, atestat în condițiile legii;
- d) confraternitate - ansamblul relațiilor stabilite între membrii Colegiului Psihologilor din România, precum și între aceștia și psihologii recunoscuți din statele membre ale Uniunii Europene, termen consacrat în legislația specifică din statele membre ale Uniunii Europene;
- e) Colegiul - organizația profesională "Colegiul Psihologilor din România", având calitatea de autoritate română competentă pentru profesia de psiholog;
- f) codul deontologic - Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică;
- g) metodele și tehnicile de evaluare și asistența psihologică - instrumente profesionale specifice psihologului, utilizate pentru desfășurarea activităților psihologice prevăzute la art. 5 din lege;
- h) abatere disciplinară - fapta, în legătură cu activitatea profesională, constând într-o acțiune sau o inacțiune, săvârșită cu intenție de către psiholog, prin care acesta a încălcat normele deontologice și de disciplină, ca diferență între valoarea-limită admisă și comportamentul profesional constatat, individualizată potrivit dispozițiilor cap. VII din prezentul cod deontologic;
- i) beneficiar - persoana evaluată psihologic, beneficiar direct;
- j) beneficiar contractual - persoana fizică sau juridică ce contractează serviciile psihologice;
- k) secretul profesional - atitudine profesională obligatorie a psihologului care constă în nedivulgarea datelor și informațiilor referitoare la modul de gestionare a metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică utilizate într-un caz concret, precum și la modalitatea profesională de obținere a concluziilor psihologice;
- l) confidențialitatea - atitudine profesională obligatorie a psihologului care constă în nedivulgarea datelor și informațiilor despre care a luat cunoștință în exercitarea atribuțiilor profesionale, în condițiile legii. Psihologul nu poate depune mărturie cu privire la faptele și împrejurările de care a luat cunoștință în exercițiul profesiei, fără încuviințarea persoanei sau a entității față de care este obligat să păstreze confidențialitatea, în condițiile legii;

m) excepții privind secretul profesional și confidențialitatea-transmiterea către terți a informațiilor care nu conțin niciun nume concret, niciun detaliu, ci permit doar o descriere în termeni generali a unui act profesional nu face parte din secretul profesional sau din confidențialitatea actului profesional. Fac excepție de la obligația păstrării secretului profesional sau a confidențialității cazurile în care dezvăluirea datelor și informațiilor este solicitată de către instanța de judecată, de o comisie parlamentară de anchetă sau de către Comisia de deontologie și disciplină a Colegiului; în cazul informării reprezentanților legali sau a autorității tutelare pentru copiii minori, în interesul superior al acestora, sau când, prin lege, se prevede în mod expres obligația profesionistului de a dezvălui secretul profesional sau datele și informațiile confidențiale;

n) situație de urgență - orice situație care în raport cu condițiile psihologice prezente necesită o rezolvare imediată, care nu admite amânare și necesită o intervenție specializată grabnică.

CAPITOLUL II Misiunea psihologului. Scopul și rolul profesiei de psiholog

Art. 2. -

(1) Psihologul studiază comportamentul uman, procesele mentale și investighează probleme psihologice din domeniul sănătății, educației, justiției, organizațiilor, muncii, ordinii publice și siguranței naționale, precum și din celelalte domenii de activitate, stabilind un psihodiagnostic și/sau recomandând căi psihologice de soluționare a problemelor diagnosticate.

(2) Psihologul concepe și efectuează experimente și observații pentru a analiza caracteristicile psihologice ale oamenilor și animalelor și pentru a implementa strategii de intervenție.

(3) Psihologul analizează influențele eredității, mediului, educației sau a altor factori, asupra psihicului indivizilor.

(4) Psihologul desfășoară activități de psihodiagnostic, consiliere psihologică, psihoterapie și activități de dezvoltare personală pentru prevenirea tulburărilor emoționale și de personalitate, precum și a fenomenelor de inadaptare la mediul social și profesional, în vederea optimizării existenței umane.

(5) Psihologul elaborează și aplică metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică pentru măsurarea inteligenței, abilităților, aptitudinilor și a altor caracteristici psihoumane, interpretează datele obținute, stabilește psihodiagnosticul, prognoza și înaintează recomandările pe care le consideră necesare, după caz.

(6) Psihologul realizează evaluări și intervenții specifice și în domeniile: psihodiagnoză și tratamentul bolilor/deficiențelor mentale, selecția, consilierea și orientarea ocupațională și profesională, educația și formarea profesională continuă a adulților, educația, consilierea școlară și dezvoltarea socială a copiilor și adolescenților, psihopedagogia specială, psihologia organizațiilor militare, delincvența juvenilă, evaluarea psihologică judiciară și/sau expertiza psihologică.

Art. 3. -

Intervențiile psihologice de consiliere și psihoterapie au caracterul unor obligații de mijloace, iar nu de rezultat, psihologii fiind obligați să întreprindă toate demersurile în vederea soluționării problemelor psihologice constatate, raportate la timpul alocat ședințelor psihologice, însă nu pot și nu trebuie să garanteze soluționarea acestora.

CAPITOLUL III Natura și obiectivele codului deontologic

Art. 4. -

- (1) Codul deontologic este menit să garanteze, prin acceptarea liber-consimțită, buna îndeplinire de către psiholog a misiunii sale, recunoscută ca fiind indispensabilă pentru buna funcționare a relațiilor profesionale dintre psihologi și beneficiarii serviciilor psihologice, dar și a altor relații sociale.
- (2) Nerespectarea prevederilor obligatorii de către psihologi atrage răspunderea disciplinară a acestora și, în ultimă instanță, aplicarea unei sancțiuni disciplinare, după caz.
- (3) Prezentul cod deontologic nu poate constitui cadru normativ pentru tragerea la răspundere penală, civilă sau administrativă a psihologilor, însă reprezintă singurul act cu caracter normativ pe baza căruia poate fi apreciată răspunderea disciplinară a psihologului.
- (4) Prezentul cod deontologic poate fi utilizat atât de către psihologi, cât și de către beneficiarii serviciilor psihologice, în vederea apărării drepturilor și intereselor acestora.
- (5) Psihologii au dreptul ca în cadrul formelor lor de asociere să adopte și alte coduri deontologice specifice, cu caracter intern în cadrul asociațiilor, prin care însă nu se poate deroga de la prevederile prezentului act, acestea neputând fi utilizate în apărarea drepturilor și intereselor lor, în procedura răspunderii disciplinare.

CAPITOLUL IV Aplicarea codului deontologic

Art. 5. -

- (1) Prezentul cod deontologic se aplică pe teritoriul României pentru toate serviciile psihologice furnizate, indiferent de cetățenia psihologului.
- (2) Prezentul cod deontologic este aplicabil inclusiv pe navele și aeronavele sub pavilion românesc, precum și psihologilor români care activează în misiunile diplomatice, comerciale și militare ale României din afara teritoriului național, după caz.
- (3) Prezentul cod deontologic se aplică atât în domeniul public, cât și în domeniul privat, având prioritate în aprecierea răspunderii disciplinare a psihologilor.
- (4) Stabilirea răspunderii administrative a psihologului salariat/numit în funcție este precedată întotdeauna de stabilirea răspunderii disciplinare, realizate pe baza codului deontologic de către Comisia de deontologie și disciplină, la propunerea comisiilor aplicative, precum și de către celelalte foruri de conducere ale Colegiului, după caz.

CAPITOLUL V Principiile fundamentale în exercitarea profesiei de psiholog

Art. 6. -

- (1) Principiile fundamentale în exercitarea profesiei de psiholog, denumite și principii deontologice, au caracter etic profesional, acestea reprezentând prevederi obligatorii sau recomandări pentru comportamentul și atitudinea psihologilor în exercitarea actului profesional.

(2) Aprecierea în contextul activității profesionale și sociale publice a faptelor psihologilor se realizează potrivit dispozițiilor prezentului cod deontologic, legii și normelor, precum și altor acte cu caracter normativ aprobate de către forurile de conducere ale Colegiului.

SECȚIUNEA 1 Principiul competenței, specializării și integrității profesionale

Art. 7. -

(1) Profesia de psiholog se exercită în baza atestatului de liberă practică, potrivit treptelor de specializare și specialităților profesionale, atestate de către Colegiu, raportate la competențele profesionale reglementate.

(2) Profesia de psiholog se exercită prin una dintre formele de exercitare a profesiei de psiholog, înregistrate în Registrul unic al psihologilor cu drept de liberă practică din România, partea a II-a, în România neputând exista mai multe standarde de calitate în serviciile psihologice. Standardele de calitate în serviciile psihologice se stabilesc de către Colegiu, în condițiile legii.

(3) Psihologii acționează profesional și reprezintă corpul profesional al psihologilor cu respect, demnitate și onestitate.

(4) Între psihologi și beneficiarii serviciilor psihologice relațiile sunt bazate pe onestitate, probitate și spirit de dreptate, astfel încrederea nu este pusă sub semnul îndoielii.

(5) Psihologii nu pot utiliza metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică ca instrument de represiune politică și socială. De asemenea este interzisă utilizarea oamenilor în calitate de subiecți de experimentare, fără acordul prealabil scris al acestora.

SECȚIUNEA a 2-a Principiul responsabilității științifice și profesionale

Art. 8. -

(1) Psihologii au obligația să se asigure că metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică pe care le utilizează sunt adecvate obiectivelor serviciilor psihologice ce urmează să le presteze către beneficiari.

(2) Psihologii au obligația să utilizeze metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică potrivit instrucțiunilor de utilizare puse la dispoziție de către producător sau distribuitor, cu avizul Colegiului, astfel încât să nu pună în pericol viața, precum și integritatea fizică și psihică a beneficiarilor.

(3) Psihologii au obligația să se asigure ca metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică standardizate care urmează să fie utilizate în activitatea profesională sunt avizate de către Comitetul director al Colegiului.

(4) Psihologii care utilizează în activitatea profesională metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică nestandardizate sunt obligați să informeze și să obțină consimțământul prealabil al beneficiarului direct.

(5) Metodele și tehnicile de evaluare psihologică nestandardizate și nevalidate nu pot fi utilizate pentru psihodiagnoza care conține clasificări și ierarhizări de orice formă sau care pot aduce atingere imaginii persoanei.

(6) Pentru specialitățile în care standardul de calitate prevede obligația utilizării metodelor și tehnicilor standardizate, psihologii pot utiliza în activitatea profesională o probă nestandardizată, în scopul validării acesteia.

SECȚIUNEA a 3-a Principiul independenței, nediscriminării și imparțialității profesionale

Art. 9. -

(1) Complexitatea îndatoririlor care îi revin psihologului impune din partea acestuia o independență deplină, liberă de orice presiune, îndeosebi de cea derivată din propriile sale interese sau datorată influențelor externe. Această independență este, de asemenea, necesară atât pentru încrederea în actul psihologic, cât și pentru încrederea în oportunitatea și necesitatea serviciilor psihologice în genere. Prin urmare, psihologul trebuie să evite orice prejudiciere a independenței sale și să vegheze pentru a nu neglija etica/deontologia sa profesională din dorința de a crea o situație comodă unor beneficiari ai serviciilor sale sau chiar terților.

(2) Independența profesională este necesară atât în activitatea psihologilor, cât și a beneficiarului serviciilor sale, iar evaluarea sau intervenția psihologică efectuată de către psiholog beneficiarului serviciilor sale nu este valabilă atunci când ea este realizată din interes personal ori sub efectul unei presiuni externe.

(3) Activitățile psihologice pot fi realizate și în echipe profesionale, în care activitatea și decizia profesională sunt unice și colective. În această situație, psihologii vor formula un psihodiagnostic general comun. În cazul în care nu se poate formula o concluzie unitară se va solicita o altă opinie de specialitate.

SECȚIUNEA a 4-a Principiul asigurării demnității și respectului pentru ființe

Art. 10. -

(1) Psihologul acționează întotdeauna pentru oameni și în interesul acestora, valoarea socioeconomică a activității de psiholog fiind recunoscută prin lege. Psihologul este obligat să manifeste preocupare, empatie, respect și înțelegere față de beneficiari și față de problemele acestora, acționând întotdeauna fără manifestări de autoritate și fără să exploateze situația beneficiarului serviciilor psihologice.

(2) Psihologul prestează serviciile psihologice nediscriminatoriu, indiferent de situația socioeconomică, politică, religioasă, rasială, etnică, sexuală, culturală, de vârstă sau de altă natură a beneficiarului/persoanei care solicită prestarea serviciilor psihologice.

(3) Psihologul respectă în același timp valori umanitare, determinate însă și de natura profesiei sale, astfel încât acesta trebuie să aibă în vedere, întotdeauna, asigurarea respectului și demnității umane, acționând pentru ameliorarea afecțiunilor de ordin psihologic, precum și pentru evitarea sau eliminarea efectelor unor evenimente tragice din viața oamenilor.

(4) Psihologul are în vedere întotdeauna interesul superior al copilului minor, serviciile psihologice sunt parte componentă a serviciilor de sănătate, acestea fiind benefice copilului minor în procesul său de dezvoltare psihică.

(5) Ca membru al societății, psihologul acționează întotdeauna pentru soluționarea problemelor sociale, intervenind în limita posibilităților și competențelor sale, precum și a condițiilor în care acestea se manifestă, în vederea soluționării sau ameliorării lor.

SECȚIUNEA a 5-a Principiul primordialității interesului ființei umane

Art. 11. -

În toate deciziile profesionale cu caracter psihologic, psihologul trebuie să se asigure că interesul și binele ființei umane prevalează interesului societății ori al științei.

SECȚIUNEA a 6-a Principiul liberei concurențe profesionale

Art. 12. -

(1) Psihologul este un profesionist persoană fizică și nu un comerciant, acesta nu realizează acte de comerț, ci acte profesionale, specifice profesioniștilor liberali, astfel încât psihologul trebuie să acționeze liber într-o piață concurențială bazată numai pe competența profesională și nu în funcție de situația economică.

(2) Psihologul este autorizat să informeze beneficiarii despre serviciile psihologice pe care le oferă, cu condiția ca informația să fie fidelă, veridică și cu respectarea secretului profesional.

(3) Publicitatea personală efectuată de către un psiholog, indiferent de mijlocul media utilizat: presa, radioul, televiziunea, comunicarea comercială electronică sau altele, este autorizată în măsura în care ea prezintă titlul profesional al psihologului, treapta sa de specializare, specialitățile profesionale în care este atestat, forma de exercitare a profesiei, precum și portofoliul de clientelă, fără a da relații despre cazurile soluționate, opiniile beneficiarilor, rezultatele înregistrate, prețuri/onorarii sau calitatea serviciilor prestate. Oferta individuală de servicii psihologice către beneficiar poate cuprinde descrierea serviciilor, prețul și portofoliul de clientelă.

(4) Psihologul realizează intervenții psihologice unice, astfel încât acesta nu poate aprecia valoarea sau oportunitatea intervențiilor psihologice ale altor psihologi ori comparativ cu alți psihologi, nu poate formula puncte de vedere cu privire la actele profesionale ale altui psiholog, realizată sub titlul profesional de psiholog, și nu poate interveni în niciun fel în relația stabilită de către un alt psiholog cu clientul acestuia, cu excepția activității de supervizare profesională.

(5) În cazul în care opinia psihologului privește un act de autoritate sau un act eliberat de către o instituție/persoană juridică, aceasta este admisă.

(6) Activitatea psihologului are în vedere valoarea socială a acestei profesii pentru societate, acesta neputând urmări ca scop al activității sale profesionale numai obținerea de foloase materiale.

SECȚIUNEA a 7-a Principiul evitării conflictului de interese

Art. 13. -

(1) Psihologul trebuie să evite situația în care ar putea să planeze suspiciuni în legătură cu interesul său față de un beneficiar. Psihologul trebuie să acționeze întotdeauna dintr-o singură poziție profesională, acesta nu trebuie să se prezinte ca apropiat, rudă, sfătuitor și nici ca reprezentantul sau apărătorul unuia dintre beneficiarii serviciilor psihologice.

(2) Psihologul trebuie să se abțină să colaboreze cu un beneficiar atunci când se ivește un conflict de interese, când secretul profesional riscă să fie violat sau când independența sa riscă să fie știrbită.

SECȚIUNEA a 8-a Principiul confidențialității și păstrării secretului profesional

Art. 14. -

- (1) Prin însăși natura misiunii sale, psihologul este depozitarul secretelor beneficiarului serviciilor psihologice și destinatarul informațiilor sale de natură confidențială. Fără o garanție a confidențialității, încrederea în profesia de psiholog și în activitatea psihologului nu poate exista.
- (2) Obligația psihologului cu privire la secretul profesional servește atât beneficiarului serviciilor psihologice, cât și psihologului, fiind în acord cu Constituția României.
- (3) Obligația psihologului cu privire la confidențialitatea și secretul profesional nu este limitată în timp. Confidențialitatea și secretul profesional sunt recunoscute ca fiind, deopotrivă, drepturi și îndatoriri fundamentale ale psihologului.
- (4) Psihologul stabilește prin contractele încheiate și prin regulamentele interne ale formei de exercitare ale profesiei obligația angajaților săi și a oricărei persoane care colaborează cu acesta în activitatea sa profesională să respecte confidențialitatea și secretul profesional.
- (5) Psihologul nu poate fi obligat de către angajator sau de către o altă persoană neautorizată să comunice datele confidențiale sau secretul profesional, cu excepția prevederilor exprese ale legii, la solicitarea instanței de judecată.

SECȚIUNEA a 9-a Principiul informării și obținerii consimțământului prealabil

Art. 15. -

- (1) Serviciile psihologice furnizate de către psihologi sunt necesare și utile oricărei persoane, în funcție de nevoile fiecăreia, acestea însă se realizează în anumite condiții, cu o anumită metodologie specifică, prezentând uneori în funcție de beneficiar anumite particularități și riscuri, despre care psihologul are obligația de a informa beneficiarul.
- (2) Accesul la serviciile psihologice este liber, însă condițiile, scopul, durata, procedurile și metodele utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidențialității actului psihologic, precum și dreptul beneficiarului de a întrerupe sau de a se retrage oricând din ședința psihologică trebuie să fie cunoscute de către acesta înainte de prestarea serviciilor.
- (3) Nicio evaluare/intervenție psihologică nu se poate efectua decât după ce beneficiarul direct și-a dat în scris consimțământul prealabil, liber și în cunoștință de cauză. În aceleași condiții, consimțământul se poate retrage în orice moment al evaluării/intervenției psihologice de către beneficiar.
- (4) Dispozițiile privind retragerea consimțământului sunt valabile și în ceea ce privește consimțământul exprimat, în condițiile legii, de către altă persoană sau instituție decât beneficiarul direct al evaluării/intervenției psihologice.
- (5) Atunci când, din cauza unei situații de urgență, nu se poate obține consimțământul prealabil scris al beneficiarului, se va putea proceda imediat la orice evaluare/intervenție psihologică indispensabilă din punct de vedere psihologic și al stării de sănătate, în interesul beneficiarului. În situații de urgență nu mai este necesar consimțământul prealabil al reprezentanților legali pentru beneficiarul incapabil.

(6) Atunci când, potrivit legii, din cauza unei boli psihice sau unei alte cauze, beneficiarul direct nu are capacitatea de a consimți la o evaluare/intervenție psihologică, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său legal ori fără autorizarea unei autorități sau a unei persoane desemnate prin lege ori a unei instanțe de judecată.

Art. 16. -

(1) În cazul în care beneficiarul direct al serviciilor psihologice este un copil minor sau o altă persoană aflată sub tutelă, psihologul este obligat să obțină acordul și consimțământul pentru evaluarea sau asistența psihologică de la cel puțin unul dintre reprezentanții legali ai acestora.

(2) Evaluarea psihologică a copilului minor nu poate fi împiedicată în niciun fel de către reprezentanții legali ai acestuia, dacă aceasta este necesară pentru evaluarea stării de sănătate a copilului, în interesul superior al acestuia. Intervenția psihologică ce are efect asupra psihicului minorului (psihoterapie, consiliere psihologică, intervenție logopedică etc.) poate fi realizată în cazul în care copilul minor sau reprezentanții legali ai acestuia sunt de acord.

(3) În cazul situațiilor de urgență, pentru a realiza o evaluare sau o intervenție psihologică, reclamată de starea psihică a beneficiarului direct, precum și de alte condiții critice de mediu, psihologul poate aprecia oportunitatea obținerii acordului, precum și a consimțământului prealabil al reprezentanților legali, în acest caz operând forța majoră.

(4) Rezultatele evaluării sau intervenției psihologice realizate de către psiholog în condițiile alin. (3) nu pot fi emise sub forma unor rapoarte de evaluare/expertiză psihologică în cauze civile sau de familie, pentru a fi utilizate de către reprezentanții legali în vederea obținerii unor drepturi personale, evaluările/intervențiile psihologice fiind realizate numai în vederea evaluării/ameliorării stării psihice a beneficiarului direct și înaintării unor recomandări de specialitate.

(5) În avizele sau rapoartele elaborate pe baza evaluărilor psihologice ale copilului minor sau ale persoanelor aflate sub tutelă, realizate în condițiile alin. (2) și (3), psihologii sunt obligați să precizeze dacă acestea pot/nu pot fi utilizate de către reprezentanții legali în vederea obținerii unor drepturi personale, inclusiv pentru încredințarea minorului, rezultatele/recomandările elaborate de către psiholog neavând valoare de expertiză, fiind realizate în condiții care reclamau urgența evaluare sau intervenție psihologică.

(6) Evaluările/Intervențiile psihologice realizate la cererea/cu aprobarea expresă a instanțelor de judecată au caracter obligatoriu, psihologul fiind absolvit de orice responsabilitate cu privire la nerespectarea condițiilor de obținere a acordului din partea beneficiarului direct sau a reprezentanților legali ai copilului minor. Evaluările psihologice realizate în aceste condiții au caracterul unor expertize psihologice judiciare.

(7) Psihologul, în funcție de vârsta și gradul de maturitate ale beneficiarului minor, în situații de urgență și numai strict în interesul superior al copilului minor, luând în considerare solicitarea acestuia, poate realiza evaluarea psihologică fără acordul reprezentanților săi legali, cu condiția anunțării de îndată a acestora sau a autorității tutelare.

(8) În cazul în care evaluarea psihologică a copilului minor a fost realizată numai în prezența unui singur părinte, psihologul este obligat să menționeze în raportul eliberat imposibilitatea evaluării psihologice a relației acestuia cu celălalt părinte.

SECȚIUNEA a 10-a Principiul formării profesionale continue

Art. 17. -

- (1) Psihologii, ca și profesioniști liberali, au o responsabilitate univocă de a-și menține nivelul de competență în domeniul lor de activitate și de a participa la formarea și dezvoltarea profesională continuă pe parcursul întregii lor activități profesionale.
- (2) Beneficiarii, care solicită serviciile profesionale, sunt îndreptățiți să beneficieze de servicii profesionale realizate de către psihologi care să dețină în mod actualizat cunoștințele și informațiile din domeniul lor de activitate. Actualizarea cunoștințelor profesionale se poate realiza potrivit modalităților de formare profesională continuă reglementate.
- (3) Psihologul se informează cu privire la noile descoperiri științifice în domeniul psihologiei și transmite, în grupurile profesionale, informațiile dobândite în activitatea sa.

SECȚIUNEA a 11-a Principiul confraternității și colegialității

Art. 18. -

- (1) Confraternitatea impune ca relațiile dintre psihologi să fie bazate atât pe încredere, spre interesul beneficiarului serviciilor psihologice, cât și pe baza criteriului evitării oricărui comportament susceptibil să împiețeze bunei reputații a profesiei de psiholog.
- (2) Confraternitatea nu trebuie să pună niciodată în opoziție interesele psihologilor cu interesele beneficiarului serviciilor psihologice.
- (3) Psihologul recunoaște drept confrate pe orice psiholog dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene și manifestă față de acesta un comportament colegial și loial, în condiții de reciprocitate.

SECȚIUNEA a 12-a Principiul nemedierii relației psiholog-beneficiar/pacient

Art. 19. -

- (1) Orice decizie profesională a psihologului se bazează pe examinarea personală și nemediată a beneficiarului direct, de către psihologul examinator.
- (2) Raportul contractual dintre psiholog și beneficiarul serviciilor psihologice se încheie în mod direct, fără intermediari.
- (3) Onorariul aferent desfășurării activității psihologice este negociat, în mod direct, de către psiholog, ca titular al formei de exercitare a profesiei, cu beneficiarul serviciilor psihologice.
- (4) Salariul aferent desfășurării activității psihologice este negociat, de către psiholog, în mod direct cu angajatorul/beneficiarul contractual.

SECȚIUNEA a 13-a Principiul obligației de mijloace în activitatea psihologică

Art. 20. -

Psihologul își dedică întreaga competență, știință și pricepere pentru interesul beneficiarului/pacientului său și va depune toată diligența de care este capabil pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanții în raport cu condițiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

SECȚIUNEA a 14-a Principiul dreptului beneficiarului la o a doua opinie în specialitate

Art. 21. -

- (1) În toate situațiile, psihologul va respecta dreptul beneficiarului direct de a obține o a doua opinie de specialitate.
- (2) În cazul în care beneficiarul dorește să efectueze o altă examinare psihologică, psihologul examinator inițial poate să efectueze reexaminarea după cel puțin 72 de ore de la efectuarea examinării psihologice inițiale.
- (3) În cazul în care beneficiarul este nemulțumit de concluziile examinării psihologice inițiale și dorește o a doua opinie de specialitate, aceasta va putea fi realizată de către un alt psiholog după cel puțin 72 de ore de la examinarea psihologică inițială.
- (4) În cazul constatării riscului de adicție, prezent în cazul beneficiarului, psihologul care efectuează reexaminarea sau psihologul căruia i s-a solicitat cea de-a doua opinie de specialitate solicită beneficiarului direct să prezinte dovada realizării unui consult medical de specialitate, iar în cazul în care se confirmă adicția, să prezinte dovada că se află în îngrijire de specialitate.

SECȚIUNEA a 15-a Principiul obligației de finalizare a activității psihologice

Art. 22. -

- (1) Psihologul se va asigura că beneficiarul direct a fost informat cu privire la natura și limitele relației psiholog-beneficiar/pacient și că are o așteptare corectă cu privire la rezultatele actului psihologic și la serviciile psihologice pe care acesta urmează să le primească.
- (2) Odată încheiat contractul de prestări de servicii psihologice, psihologul este obligat să ducă la îndeplinire toate sarcinile asumate, așa cum rezultă din conținutul contractului încheiat.
- (3) Refuzul evaluării/intervenției psihologice poate avea loc strict în condițiile legii sau dacă, prin solicitarea formulată, persoana în cauză îi cere psihologului acte de natură a-i știrbi independența profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale sau dacă apreciază că solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de psiholog.
- (4) În toate cazurile, psihologul îi va explica beneficiarului motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul furnizării serviciilor psihologice viața sau sănătatea persoanei în cauză nu sunt puse în pericol și, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt psiholog sau o altă formă de exercitare a profesiei.

CAPITOLUL VI Răspunderea disciplinară

Art. 23. -

- (1) Răspunderea disciplinară a psihologului reprezintă un ansamblu de norme reglementate prin lege și prin actele cu caracter normativ adoptate în vederea punerii în aplicare, detalierii și executării dispozițiilor legale, în vederea stabilirii procedurilor administrative și profesionale pentru identificarea întinderii responsabilității profesionale, precum și a eventualelor abateri și sancțiuni aplicabile psihologilor.
- (2) Răspunderea disciplinară reprezintă o etapă preliminară răspunderii penale, civile, contravenționale, administrative, materiale sau de altă natură, care sunt aplicabile psihologului pentru o faptă de natură profesională, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.
- (3) Abaterile disciplinare constatate potrivit anexei care face parte din prezentul cod deontologic și sancțiunile disciplinare aplicate de organele prevăzute în lege sunt opozabile psihologilor, beneficiarilor, angajatorilor, precum și instituțiilor publice și private cu care psihologii interacționează profesional, în condițiile legii.
- (4) Procedurile și actele specifice răspunderii disciplinare a psihologilor au caracter profesional, acestea neputând fi înlocuite sau asimilate cu actele sau demersurile judiciare.
- (5) Stabilirea culpei profesionale și a abaterilor profesionale ale psihologilor se realizează numai în cadrul procedurilor răspunderii disciplinare, în condițiile legii și ale prezentului cod deontologic.

CAPITOLUL VII Dispoziții finale

Art. 24. -

- (1) Consiliul, Comitetul director, Comisia de deontologie și disciplină și celelalte comisii de specialitate ale Colegiului pun în aplicare și interpretează prevederile prezentului cod deontologic.
- (2) Comisia de deontologie și disciplină analizează și apreciază gravitatea abaterilor disciplinare, în raport cu condițiile în care acestea s-au manifestat, pe baza actelor și informațiile obținute în cadrul procedurii răspunderii disciplinare, la propunerea comisiilor aplicative competente.
- (3) Interpretarea juridică oficială a prevederilor prezentului cod deontologic, necesară în executarea procedurilor de răspundere disciplinară, se realizează de către Departamentul juridic și de comunicare al Colegiului.
- (4) Hotărârile Consiliului, Comitetului director, Comisiei de deontologie și disciplină și propunerile comisiilor aplicative ale Colegiului, emise în aplicarea prezentului cod deontologic, nu au caracter judiciar și sunt de strictă interpretare profesională.
- (5) Plângerile și reclamațiile privind încălcarea prevederilor prezentului Cod deontologic se înregistrează în registrul general de evidență al Colegiului, fiind direcționate spre soluționare potrivit procedurii răspunderii disciplinare și/sau medierii/concilierii de către reprezentantul legal al Colegiului.
- (6) Principiile deontologice și abaterile disciplinare se detaliază potrivit dispozițiilor ghidurilor de bune practici aprobate de către Comitetul director, fără să contravină acestora, la propunerea comisiilor aplicative.

Art. 25. -

- (1) De la data intrării în vigoare a prezentului cod deontologic, toate cazurile sesizate, aflate în procedura răspunderii disciplinare, se analizează și se soluționează potrivit prevederilor acestuia.
- (2) Prezentul cod deontologic se aplică tuturor cazurilor sesizate începând cu data intrării în vigoare a acestuia, indiferent de data faptei sesizate.
- (3) Abaterile disciplinare ce pot fi constatate în procedura răspunderii disciplinare sunt prevăzute în anexă.

ANEXĂ la codul deontologic

ABATERI DISCIPLINARE

SECȚIUNEA 1 Abateri privind competența, specializarea și integritatea profesională

Art. 1. -

- (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice într-o altă specialitate decât cea în care este atestat.
- (2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice corespunzătoare unei trepte de competență/specializare superioară celei în care a fost atestat.
- (3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice prin alte forme de exercitare ale profesiei decât cele prevăzute în mod limitativ prin art. 13-15 din lege (cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau structuri de psihologie), cu excepția studiilor și cercetărilor științifice.
- (4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care întocmește și/sau prezintă acte și materiale în vederea inducerii în eroare a beneficiarilor serviciilor psihologice cu privire la competențele sale profesionale.
- (5) În cazul în care a fost demarată procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărirea penală a psihologului în cauză.

Art. 2. -

- (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu utilizează în activitatea profesională metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică adecvate specialității intervenției psihologice pe care o realizează.
- (2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care facilitează beneficiarului serviciilor psihologice obținerea unui aviz/raport psihologic favorabil prin nerealizarea unei evaluări corespunzătoare sau prin modificarea și ajustarea rezultatelor evaluării psihologice. În cazul în care a fost demarată procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărire penală a psihologului în cauză.
- (3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care se prezintă sub titlul profesional de psiholog sau acceptă să fie prezentat sub acest titlu profesional și utilizează metodele și tehnicile de evaluare psihologică, participând la un spectacol mediatic sau la activități de divertisment, prin care se aduce atingere secretului profesional sau integrității profesionale a altor psihologi sau a altor persoane.
- (4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care se prezintă sub titlul profesional de psiholog sau acceptă să fie prezentat sub acest titlu profesional și manifestă un comportament inadecvat, adresând direct jigniri sau aducând injurii la adresa altor persoane.
- (5) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care în vederea obținerii unor foloase materiale, direct sau indirect, ori pentru obținerea unor favoruri de orice natură, pentru acesta sau pentru o altă persoană,

facilitează beneficiarilor serviciilor psihologice obținerea unui aviz psihologic, a unui raport psihologic sau a unei opinii profesionale favorabile, contrar rezultatelor reale obținute. În cazul în care a fost demarată procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărire penală a psihologului în cauză.

(6) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care condiționează intervenția psihologică sau rezultatele probabile ale intervenției psihologice de obținere a unor favoruri pentru acesta sau pentru o altă persoană.

SECȚIUNEA a 2-a Abateri privind responsabilitatea științifică și profesională

Art. 3. -

(1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în activitatea profesională metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică standardizate licențiate pentru care nu deține dreptul de utilizare de la producătorul sau distribuitorul autorizat și avizat profesional de către Colegiu.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în activitatea profesională, în vederea stabilirii psihodiagnosticului, metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică standardizate licențiate, care nu au primit avizul Colegiului.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care își fundamentează psihodiagnosticul în activitatea profesională pe rezultatele obținute în urma aplicării metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică în care concluziile sunt generate/analizate de către o altă persoană/entitate decât psihologul examinator.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează doar o metodă de evaluare și asistență psihologică, indiferent dacă aceasta este standardizată, în vederea stabilirii psihodiagnosticului.

(5) Constituie abatere disciplinară utilizarea de către psiholog doar a unei metode proprii de evaluare și asistență psihologică în vederea stabilirii unui psihodiagnostic, înainte ca aceasta să fie validată și etalonată. Nu constituie abatere disciplinară construirea, validarea, etalonarea și utilizarea de către psiholog a uneia sau mai multor metode sau tehnici proprii de evaluare și asistență psihologică.

Art. 4. -

(1) Constituie abatere disciplinară neparafarea sau nesecurizarea prin timbrare profesională de către psihologul examinator a avizului/raportului psihologic elaborat pe baza unei evaluări psihologice realizate de către acesta. Avizele sau rapoartele psihologice emise de către psihologul salariat/numit în funcție, care sunt pentru uzul intern al angajatorului psihologului, nu se timbrează.

(2) Constituie abatere disciplinară neprecizarea în cuprinsul unui raport psihologic a metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică utilizate de către psiholog în fundamentarea concluziilor profesionale.

(3) Constituie abatere disciplinară prevederea în cadrul unui aviz/raport psihologic a unor aprecieri jignitoare directe ale psihologului cu privire la persoana evaluată sau cu privire la alte persoane despre care se face referire în cadrul evaluării psihologice.

(4) Raportul psihologic se redactează într-un limbaj simplu, literar, accesibil și nespecializat, fără reproduceri ale dialogului dintre psiholog și persoana evaluată psihologic. Concluziile raportului/avizului

psihologic se redactează într-un limbaj accesibil și nespecializat, fără aprecieri bombastice, fără precizarea/sugerarea soluțiilor judiciare, într-un mod sintetic, raportate numai la obiectivele evaluării și la rezultatele psihologice obținute.

SECȚIUNEA a 3-a Abateri privind independența, nediscriminarea și imparțialitatea profesională

Art. 5. -

(1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care acționează sau condiționează actul său profesional de inițiativa sau decizia unei alte persoane care nu deține titlul profesional de psiholog. De asemenea, constituie abatere disciplinară fapta psihologului care condiționează actul profesional propriu de decizia sau inițiativa unui terț.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care interzice sau obligă, în mod direct, prestarea serviciilor psihologice de către un alt psiholog.

(3) Constituie abatere disciplinară orice faptă a psihologului care încalcă prevederile art. 4 alin. (1) din lege și ale art. 7 din normele privind independența profesională.

Art. 6. -

(1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin avizul/raportul psihologic emis prevede un psihodiagnostic mai avantajos pentru utilizarea de către beneficiarul serviciilor psihologice sau angajatorul acestuia ori pentru utilizarea de către alte persoane interesate, în raport cu rezultatele reale ale evaluării psihologice.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, plecând de la rezultate obiectivate prin metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică, emite aprecieri proprii, în legătură cu persoana evaluată psihologic, cu starea sa de sănătate, precum și cu privire la caracteristicile fizice sau psihice ale acesteia.

SECȚIUNEA a 4-a Abateri privind asigurarea demnității profesionale și respectului pentru ființe

Art. 7. -

(1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activități directe sau indirecte discreditează sau subminează, prin orice mijloc, încrederea publică în profesia de psiholog, precum și în metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică avizate de către Colegiu, utilizate de către psihologi.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activități directe sau indirecte discreditează sau subminează, prin orice mijloc, încrederea publică în Colegiu, în membrii forurilor de conducere sau în reprezentantul legal al organizației profesionale.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activități directe sau indirecte aduce atingere demnității profesionale a membrilor Colegiului, precum și bunului renume al acestora.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care practică prețuri/onorarii cu o valoare sub necesarul economic de susținere a activității sale profesionale sau care permite intermedierea serviciilor psihologice prestate de către alte entități decât furnizorii de servicii psihologice prevăzute la art. 43 din norme.

Art. 8. -

- (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care are o atitudine discriminatorie, conform definiției principiului, în raport cu beneficiarul serviciilor psihologice.
- (2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu manifestă înțelegere și preocupare față de beneficiarul serviciilor psihologice, în vederea furnizării tuturor informațiilor necesare pentru soluționarea sau ameliorarea problemelor psihologice ale acestuia.
- (3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, neputând furniza serviciile psihologice solicitate de către beneficiar, nu îl informează pe acesta în legătură cu posibilitatea furnizării acestor servicii de către un alt psiholog atestat în condițiile legii.
- (4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu respectă condițiile contractuale privind furnizarea serviciilor psihologice sau nu respectă programul de activitate afișat, cu excepția cazului fortuit sau a forței majore.
- (5) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care refuză sau condiționează în mod nejustificat acordarea asistenței psihologice de urgență persoanei aflate în dificultate/persoanei care reclamă un risc iminent de suicid/de comitere a unei infracțiuni/contravenții, datorat stării sale psihologice.
- (6) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, luând la cunoștință în mod direct, nu intervine în vederea stopării unei agresiuni/violențe fizice sau psihice împotriva unui copil minor sau nu informează de îndată autoritățile competente în vederea luării tuturor măsurilor care se impun, după caz.
- (7) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, luând cunoștință de comiterea unei infracțiuni/agresiuni fizice sau psihice împotriva oamenilor/animalelor, nu informează autoritățile competente în vederea luării tuturor măsurilor care se impun.

SECȚIUNEA a 5-a Abateri privind libera concurență profesională

Art. 9. -

- (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu respectă principiul privind publicitatea personală, în vederea prezentării competențelor sale profesionale sau a condițiilor economice de prestare a serviciilor psihologice. În vederea protejării consumatorului, firma profesională standard respectă forma și modelul indicate potrivit instrucțiunilor Colegiului.
- (2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care determină în mod direct rezilierea contractului de prestări de servicii psihologice încheiat între un alt psiholog și beneficiarul serviciilor psihologice, prin prezentarea unei oferte mai avantajoase economic pentru beneficiar, cunoscând faptul că acesta se află deja într-o relație contractuală cu un alt furnizor de servicii psihologice.
- (3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prezintă informații economice în legătură cu oferta de servicii psihologice a unui alt psiholog în vederea dezavantajării acestuia.
- (4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează informațiile economice obținute în cadrul activității de reprezentare profesională/control profesional, în activitatea sa profesională, în legătură cu oferta de servicii psihologice a unui alt psiholog.

(5) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului de a se pronunța în public sau prin actele sale profesionale, în mod direct, asupra competențelor profesionale ale unui alt psiholog, care își exercită profesia în una dintre formele prevăzute de lege, respectiv asupra concluziilor profesionale stabilite într-un caz dat de către un alt psiholog, aflat în concurență profesională în aceeași specialitate.

SECȚIUNEA a 6-a Abateri privind conflictul de interese

Art. 10. -

(1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care furnizează concomitent aceleași servicii psihologice către același beneficiar, persoană fizică sau juridică, atât prin intermediul unei forme independente de exercitare a profesiei, cât și prin intermediul calității sale de salariat/funcționar public.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează serviciile psihologice către soț/soție, respectiv către o persoană cu care se află într-o relație de rudenie până la gradul al IV-lea inclusiv.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în mod direct sau indirect datele sau informațiile obținute în cadrul intervenției psihologice în vederea utilizării acestora în calitate de martor într-un proces penal, civil, inclusiv în cadrul proceselor având ca obiect relațiile de familie sau de muncă, precum și într-un proces comercial.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului, care cunoscând faptul că se află într-o relație de concurență profesională sau economică cu un alt psiholog din aceeași localitate, realizează activitatea de control profesional a acestuia. De la prevederile acestui alineat sunt exceptate cazurile controlului disciplinar prealabil, efectuat în vederea realizării unei evidențe profesionale în teritoriu.

SECȚIUNEA a 7-a Abateri privind confidențialitatea actului profesional

Art. 11. -

(1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. (2) din lege, precum și a dispozițiilor art. 9 din norme, precum și a altor prevederi obligatorii din actele cu caracter normativ aprobate de către forurile de conducere ale Colegiului. În cazul în care datele și informațiile care constituie secretul profesional sunt solicitate de către instanța de judecată, psihologul poate furniza/divulga secretul profesional, fapta acestuia neconstituind abatere disciplinară.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prezintă unei alte persoane data și locația în care urmează să aibă loc prestarea serviciilor psihologice către un beneficiar, cu excepția situațiilor prevăzute de lege.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în înregistrarea video și/sau audio a ședinței psihologice sau a unei discuții legate de exercitarea profesiei, respectiv utilizarea ulterioară a acesteia, fără acordul beneficiarului direct al serviciilor psihologice sau al entității angajatoare a persoanei cu care se realizează convorbirea, cu excepția înregistrărilor accidentale.

SECȚIUNEA a 8-a Abateri privind informarea și obținerea consimțământului prealabil

Art. 12. -

- (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în neinformarea prealabilă a beneficiarului serviciilor psihologice cu privire la condițiile, scopul, durata, procedurile și metodele utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidențialității actului psihologic, precum și asupra dreptului acestuia de a întrerupe sau de a se retrage oricând din ședința psihologică, cu excepția cazurilor de evaluare/intervenție psihologică de urgență.
- (2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu solicită și nu obține consimțământul prealabil scris al beneficiarului serviciilor psihologice cu privire la condițiile, scopul, durata, procedurile și metodologia utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidențialității actului psihologic, precum și asupra dreptului acestuia de a întrerupe sau de a se retrage oricând din ședința psihologică, cu excepția cazurilor de evaluare/intervenție psihologică de urgență.
- (3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu obține acordul prealabil al cel puțin unuia dintre reprezentanții legali ai copilului minor, care urmează să fie evaluat psihologic, cu excepția cazurilor de urgență. De asemenea, constituie abatere disciplinară fapta psihologului de a nu preciza în conținutul avizului/raportului psihologic emis pentru intervențiile psihologice realizate în condiții de urgență a limitelor de utilizare a acestuia.
- (4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, realizând expertiza psihologică a copilului minor în prezența unui singur reprezentant legal, nu menționează în raportul eliberat imposibilitatea evaluării relației copilului cu celălalt reprezentant legal.

SECȚIUNEA a 9-a Alte abateri disciplinare și modul de constatare a acestora

Art. 13. -

- (1) În funcție de gravitatea faptelor sesizate, Comisia de deontologie și disciplină a Colegiului, pe baza propunerilor comisiilor aplicative și a avizelor primite, poate constata și alte abateri disciplinare, potrivit principiilor prevăzute în Codul deontologic.
- (2) Abaterile disciplinare ce rezultă din încălcarea principiilor Codului deontologic sunt de strictă interpretare, sancțiunile se aplică pentru o singură faptă, gradual și numai în raport cu gravitatea faptei sesizate.
- (3) În cazul constatării unei abateri disciplinare, sancțiunea este obligatorie, indiferent de nivelul acesteia.

Art. 14. -

- (1) Abaterile disciplinare constatate de către alte entități sau instituții, care nu au relevanță potrivit principiilor Codului deontologic, nu pot constitui temei pentru constatarea culpei profesionale și aplicarea de sancțiuni disciplinare pentru psihologi în condițiile legii.
- (2) Nerespectarea de către psihologii sancționați a termenelor, recomandărilor și condițiilor prevăzute în sancțiunile disciplinare comunicate constituie abatere disciplinară și se sancționează în mod distinct, în condițiile legii.

Codul deontologic al profesiei de asistent social, codul nr. 1/2008

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 173 din 06/03/2008

Colegiul National al Asistentilor Sociali

In temeiul dispozitiilor art. 27 lit. a) din Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social si ale art. 7 alin. (2) lit. g) din Regulamentul de organizare si functionare al Colegiului National al Asistentilor Sociali, Consiliul national al Colegiului National al Asistentilor Sociali a adoptat prezentul cod deontologic al profesiei de asistent social.

Capitolul I - Dispozitii generale

Art. 1

(1) Codul deontologic al profesiei de asistent social, denumit in continuare cod, stabileste normele obligatorii de conduita profesionala a asistentilor sociali, respectiv a membrilor Colegiului National al Asistentilor Sociali din Romania, denumit in continuare Colegiu.

(2) Codul are ca scop reglementarea principiilor si regulilor de conduita a asistentilor sociali pentru a preveni aparitia unor situatii care ar putea afecta reputatia si buna practica a acestora, dezvoltarea si consolidarea Colegiului, precum si imaginea corpului profesional al asistentilor sociali in general.

Art. 2

Codul reglementeaza relatiile profesionale ale asistentilor sociali si stabileste standardele de conduita a acestora in relatiile cu beneficiarii, membrii corpului profesional, precum si cu alte categorii de profesionisti.

Art. 3

(1) Respectarea intocmai a prevederilor prezentului cod constituie o obligatie profesionala pentru fiecare asistent social.

(2) Desfasurarea activitatilor de asistenta sociala se va realiza numai in conditiile prezentului cod si ale legislatiei in vigoare.

Art. 4

(1) Colegiul poate actiona pentru tragerea la raspundere disciplinara a asistentilor sociali care incalca normele imperative privind cadrul legal al exercitarii profesiei de asistent social, precum si pentru tragerea la raspundere penala, civila, administrativa sau de alta natura, dupa caz.

(2) Colegiul poate sesiza organele in drept cu privire la practicarea profesiei de asistent social de catre o persoana care nu a obtinut titlul profesional de asistent social, in conditiile legii.

Capitolul II - Principii generale profesionale

Art. 5

Asistentul social are obligatia de a-si exercita profesia potrivit prevederilor legale in vigoare privind exercitarea profesiei de asistent social, precum si ale normelor profesionale specifice din domeniul asistentei sociale.

Art. 6

Asistentul social este obligat sa promoveze si sa respecte valorile profesiei, metodologia exercitarii

profesiei, precum si ghidurile de buna practica in domeniu, aprobate de Colegiu, asigurand in acest mod realizarea calitatii actului profesional.

Art. 7

Asistentul social trebuie sa isi imbogateasca permanent cunostintele profesionale si sa caute in mod consecvent sa isi ridice standardele de calitate ale exercitarii profesiei, precum si in domeniul cercetarii, semnaland autoritatii profesionale practicile ilicite in domeniu, precum si pe cele care incalca dispozitiile prezentului cod.

Capitolul III - Independenta profesionala si responsabilitatea asistentului social

Art. 8

(1) Asistentul social isi desfasoara activitatea pe baza principiului independentei profesionale, care ii confera dreptul de initiativa si decizie in exercitarea actului profesional, cu asumarea deplina a raspunderii pentru calitatea acestuia.

(2) Independenta asistentului social nu poate prejudicia in niciun fel interesele beneficiarului serviciului profesional.

Art. 9

Asistentul social pledeaza pentru conditii de viata care sa conduca la satisfacerea nevoilor umane de baza si promoveaza valorile sociale, economice, politice si culturale, compatibile cu principiile justitiei sociale.

Art. 10

Asistentul social este obligat sa isi exercite profesiunea cu responsabilitate, in conformitate cu competentele corespunzatoare treptelor de competenta profesionala dobandite, prevazute in anexa nr. 1, care face parte integranta din prezentul cod.

Art. 11

Actul profesional al asistentului social se exercita in mod obligatoriu olograf, cu precizarea numelui, prenumelui si codului alocat din Registrul National al Asistentilor Sociali, Partea I, precum si prin aplicarea parafei profesionale individuale.

Art. 12

Asistentul social presteaza numai categoriile de servicii de asistenta sociala specifice tipului de interventie si beneficiarului serviciilor, potrivit ghidurilor de buna practica in domeniul asistentei sociale, precum si normelor metodologice privind exercitarea profesiei de asistent social, aprobate de Colegiu, in conditiile legii.

Art. 13

Pentru serviciile de asistenta sociala prestate in relatiile contractuale stabilite cu beneficiarul acestora, asistentul social, indiferent de forma de exercitare a profesiei, beneficiaza de un salariu sau onorariu negociat in mod liber cu beneficiarii serviciilor prestate sau cu furnizorii de servicii de asistenta sociala ori cu alta entitate angajatoare in cadrul carora activeaza, dupa caz.

Art. 14

(1) Asistentul social are urmatoarele responsabilitati sociale:

a) sa pledeze pentru imbunatatirea conditiilor sociale in vederea satisfacerii nevoilor umane de baza si promovarii justitiei sociale;

b) sa actioneze pentru a facilita accesul la servicii specifice si posibilitatea de a alege pentru persoanele

vulnerabile, dezavantajate sau aflate in dificultate;

c) sa promoveze conditiile care incurajeaza respectarea diversitatii sociale si culturale;

d) sa promoveze politicile si practicile care incurajeaza constientizarea si respectarea diversitatii umane;

e) sa faciliteze si sa informeze publicul in legatura cu participarea la viata comunitara si schimbarile sociale care intervin;

f) sa asigure servicii profesionale in situatii de urgenta, in conditiile legii si ale normelor privind exercitarea profesiei de asistent social;

g) sa recunoasca importanta fundamentala a relatiilor interumane si sa le promoveze in practica profesionala, incurajand relatiile dintre persoane cu scopul de a promova, reface, mentine si/sau imbunatati calitatea vietii;

h) sa se asigure de respectarea drepturilor fundamentale ale omului si de aplicarea legislatiei internationale la care Romania a aderat.

(2) Asistentul social trateaza toate cazurile date spre asistare, in functie de concluziile evaluarii riscului, nevoilor si resurselor.

(3) Asistentul social va trata cu prioritate cazurile minorilor aflati in dificultate, fiind activat in mod automat principiul interesului superior al acestora, in conditiile Conventiei ONU cu privire la drepturile copilului, in acest sens avand obligatia de a se autosesiza.

(4) Asistentii sociali vor avea in vedere intotdeauna ca propriul lor comportament reprezinta un model pentru membrii comunitatii, actionand in consecinta.

Capitolul IV - Obligatii fata de profesia de asistent social

Art. 15

Asistentul social contribuie la promovarea profesiei de asistent social, precum si la sustinerea spiritului de breasla.

Art. 16

In vederea asigurarii standardelor de integritate profesionala, asistentul social este obligat:

a) sa promoveze si sa mentina standardele de calitate in practica profesionala;

b) sa promoveze si sa dezvolte valorile si etica profesionala, baza de cunostinte si misiunea profesiei de asistent social;

c) sa protejeze integritatea profesionala a asistentilor sociali prin conferinte, studii, cercetare, analiza, activitati de predare, consultanta, expuneri in cadrul comunitatilor, prin participarea activa in cadrul organizatiei profesionale, precum si prin alte actiuni de eficientizare a activitatii profesionale.

Art. 17

In spiritul promovarii demnitatii profesiei, asistentul social se va preocupa permanent ca partenerii, asociatii si/sau angajatii sai sa nu lezeze drepturile persoanelor cu care interactioneaza in actul profesional, sa nu diminueze increderea publica in profesionalismul, onestitatea si responsabilitatea membrilor Colegiului, precum si pentru a preveni si elimina practicarea ilegala a profesiei de asistent social, sesizand in acest sens Colegiul.

Capitolul V - Obligatii fata de beneficiari

Art. 18

(1) Relatiile asistentului social cu beneficiarii serviciilor sale profesionale se bazeaza pe onestitate si confidentialitate, asistentul social avand obligatia de a informa beneficiarii asupra problemelor specifice si cheltuielilor probabile pe care le implica prestarea serviciilor de asistenta sociala.

(2) Asistentul social are obligatia de a informa beneficiarul - persoana fizica sau persoana juridica - in timp

util asupra oricaror modificari intervenite in legatura cu prestatia sa, care ar putea influenta calitatea, costurile sau termenele de prestare a serviciilor.

(3) Asistentul social intreprinde toate masurile care sa ii permita intreruperea, la nevoie, a relatiilor contractuale cu acei beneficiari sau cu acei angajatori care, prin cerintele sau atitudinea lor pe parcursul desfasurarii activitatilor contractate, genereaza situatii incompatibile.

Art. 19

(1) Respectarea principiului autodeterminarii obliga asistentul social sa nu decida in numele beneficiarului.

(2) Asistentul social sprijina beneficiarii pentru identificarea si dezvoltarea resurselor in vederea alegerii celei mai bune optiuni si acorda toata atentia necesara intereselor celorlalte parti implicate in activitatea de asistenta sociala.

(3) Asistentul social poate limita drepturile beneficiarilor la autodeterminare atunci cand acesta considera ca actiunile prezente si/sau viitoare ale beneficiarilor prezinta un risc pentru ei insisi si/sau pentru alte persoane.

Art. 20

(1) Asistentul social va furniza serviciile de asistenta sociala beneficiarilor numai in contextul unei relatii profesionale contractuale si al consimtamantului informat al beneficiarului, dupa caz.

(2) In cazul in care beneficiarii serviciilor de asistenta sociala nu au capacitatea de a-si exprima in scris consimtamantul sau de a contracta, asistentul social trebuie sa protejeze interesele beneficiarului serviciului sau, urmarind obtinerea consimtamantului scris al reprezentantului legal al acestuia, dupa caz.

Art. 21

(1) Asistentul social utilizeaza un limbaj clar si adecvat pentru a informa beneficiarii serviciilor de asistenta sociala despre scopul, riscurile si limitele serviciilor, costurile legate de serviciul respectiv, alternativele existente, dreptul beneficiarilor de a refuza sau de a rezilia relatiile contractuale stabilite, precum si despre perioada pentru care sunt incheiate raporturile contractuale de asistenta sociala.

(2) In situatiile in care beneficiarul serviciilor de asistenta sociala nu intelege sau are dificultati in a intelege limbajul utilizat in practica, asistentul social trebuie sa se asigure ca acesta a inteles conditiile prezentate, in acest sens asigurand beneficiarului o explicatie detaliata, direct sau prin intermediul unui translator/interpret, dupa caz.

Art. 22

Asistentul social informeaza beneficiarii serviciilor de asistenta sociala cu privire la limitele si riscurile furnizarii de servicii prin intermediul tehnicii de calcul si de comunicare moderne, solicitand acordul scris al acestora pentru orice inregistrare audio si video, precum si pentru prezenta unei terte persoane, in calitate de observator sau supervisor.

Art. 23

Pentru a asigura o interventie competenta, asistentul social are dreptul si obligatia de a asigura si de a utiliza servicii si tehnici specializate de interventie, in conditiile respectarii obligatiei de formare profesionala continua, potrivit legii.

Art. 24

(1) Asistentul social presteaza serviciile profesionale in concordanta cu specificul cultural al beneficiarilor, adaptandu-se diversitatii culturale prin cunoasterea, intelegerea, acceptarea si valorizarea modelelor culturale existente.

(2) Asistentul social trebuie sa detina cunostinte de baza despre mediul cultural si caracteristicile grupului sau comunitatii din care fac parte beneficiarii serviciilor de asistenta sociala.

(3) Formarea profesionala a asistentului social ii permite acestuia intelegerea diversitatii sociale si culturale

privind etnia, religia, sexul si/sau orientarea sexuala, varsta, statutul marital, convingerile politice si religioase sau dizabilitatile mentale ori fizice ale beneficiarului.

Art. 25

- (1) Asistentul social evita conflictele de interese in exercitarea profesiei si promoveaza o abordare impartiala a situatiilor profesionale.
- (2) Asistentul social informeaza beneficiarul despre posibilele conflicte de interese si intervine, dupa caz, in prevenirea sau rezolvarea acestora.
- (3) In anumite cazuri, protejarea beneficiarului poate conduce la incheierea relatiei profesionale si orientarea clientului catre un alt profesionist sau catre un alt serviciu care sa corespunda nevoii acestuia.
- (4) Asistentul social nu foloseste relatia profesionala cu beneficiarul serviciilor sale profesionale pentru obtinerea de avantaje sau alte beneficii de orice natura in interes personal.
- (5) Asistentul social este obligat sa atenueze sau sa previna conflictele de interese existente sau posibile.

Art. 26

- (1) Asistentul social se bazeaza in activitatea profesionala pe principiile respectarii si apararii intimitatii beneficiarului, confidentialitatii acestuia, precum si pe principiul utilizarii responsabile a informatiilor obtinute in timpul exercitarii profesiei sau in legatura cu aceasta.
- (2) Asistentul social nu poate solicita informatii despre viata privata a beneficiarului serviciilor sale, decat in cazul in care acestea sunt relevante pentru interventie, asistentul social avand obligatia pastrarii confidentialitatii in privinta acestora.
- (3) In anumite situatii, asistentul social poate dezvalui informatii confidentiale, cu acordul beneficiarilor sau ai reprezentantilor legali ai acestora, dupa caz.
- (4) Asistentii sociali pot dezvalui informatii confidentiale fara acordul beneficiarilor, in conditiile legii si ale actelor normative adoptate in vederea executarii acestora sau atunci cand nedezvaluirea acestora ar pune in pericol viata, integritatea fizica a beneficiarilor sau a altor persoane.
- (5) Asistentul social informeaza beneficiarii serviciilor de asistenta sociala despre incalcarea confidentialitatii informatiilor pe care le detin in legatura cu acestia, motivatia avuta in vedere, precum si despre posibilele consecinte, in conditiile legii.
- (6) Asistentul social trebuie sa pastreze confidentialitatea asupra identitatii beneficiarilor, atunci cand acesta prezinta informatii in mass-media, in conditiile legii.

Art. 27

In cazul in care autoritatile publice competente solicita, pe cale legala, informatii despre un anumit caz sau atunci cand sunt puse in pericol interesele legitime, viata ori integritatea beneficiarilor, asistentul social poate dezvalui informatiile cerute, in conditiile legii.

Art. 28

- (1) Accesul la documentele beneficiarilor si transferul acestora se realizeaza astfel incat sa se asigure protectia deplina a informatiilor confidentiale continute.
- (2) Accesul la documentele beneficiarilor este permis profesionistilor care lucreaza in echipa pluridisciplinara, supervisorilor sau coordonatorilor activitatii profesionale de asistenta sociala, precum si altor persoane autorizate in conditiile legii.
- (3) La cerere, beneficiarii au acces la informatii din propriile dosare, in masura in care asistentul social apreciaza ca acestea servesc intereselor lor si nu prejudiciaza alte persoane.
- (4) La incheierea serviciilor, asistentul social are responsabilitatea de a arhiva dosarele clientilor pentru a asigura accesul la informatie in viitor si protectia informatiilor confidentiale.

Art. 29

- (1) Contactele fizice intre asistentii sociali si beneficiarii serviciilor de asistenta sociala trebuie evitate in

cazul in care se constata ca acest lucru ii prejudiciaza in vreun fel pe acestia.

(2) Asistentul social care se angajeaza in contacte fizice cu beneficiarii trebuie sa aiba responsabilitatea de a stabili limite adecvate diferentelor culturale, in conditiile legii.

(3) Asistentul social nu poate intretine relatii sexuale cu beneficiarii serviciilor de asistenta sociala sau cu rudele acestuia, pe toata durata prestarii serviciilor profesionale catre acestia.

(4) Asistentul social nu manifesta fata de beneficiarii actului sau profesional comportamente verbale sau fizice de natura sexuala, menite a fi intelese ca avansuri sexuale sau solicitari de favoruri sexuale.

Art. 30

Asistentul social foloseste un limbaj adecvat si respectuos fata de client si evita folosirea termenilor care pot aduce prejudicii persoanelor, grupurilor sau comunitatilor.

Art. 31

(1) Asistentul social va asigura continuitatea serviciilor in cazul in care acestea sunt intrerupte de factori cum ar fi: transferul, boala, indisponibilitatea temporara etc.

(2) Asistentul social poate finaliza relatia profesionala cu beneficiarii, precum si serviciile oferite acestora atunci cand acestea nu mai raspund nevoilor si intereselor acestora.

(3) Asistentul social se asigura ca finalizarea relatiei profesionale cu beneficiarii si a serviciilor oferite este un proces planificat, asupra caruia beneficiarii detin toate informatiile necesare.

Capitolul VI - Obligatii fata de membrii corpului profesional

Art. 32

(1) Relatiile dintre asistentii sociali se bazeaza intotdeauna, indiferent de interesele personale sau ale persoanelor pe care le asista, pe respect profesional reciproc.

(2) Asistentul social isi construieste reputatia profesionala numai pe baza competentei sale profesionale, fara a folosi mijloace de reclama sau alte mijloace comerciale, altele decat cele prevazute de lege.

Art. 33

(1) Concurenta profesionala intre asistentii sociali se bazeaza numai pe competenta si calitatea serviciilor profesionale oferite beneficiarilor.

(2) Sunt interzise si sunt considerate acte de concurenta profesionala neloiala urmatoarele actiuni:

a) tentativa sau actiunea de denigrare sau de discreditare a asistentilor sociali in scopul atragerii beneficiarilor de servicii de asistenta sociala;

b) practicarea profesiei sub standardele de calitate stabilite prin ghidurile de buna practica in domeniu sau prin normele privind exercitarea profesiei de asistent social, precum si prin stabilirea unor onorarii derizorii avand ca scop atragerea beneficiarilor serviciilor de asistenta sociala;

c) utilizarea unor mijloace de presiune sau a functiei detinute in vederea atragerii beneficiarilor serviciilor psihologice sau in alt scop personal;

d) utilizarea oricaror informatii de specialitate nepublicate sau neoficiale, la care asistentul social a avut acces pe diferite cai, in scopul obtinerii de avantaje personale.

Art. 34

(1) Orice litigiu intre asistenti sociali cu privire la exercitarea profesiei de asistent social trebuie comunicat imediat pentru conciliere Colegiului.

(2) Comisia de deontologie profesionala are competenta analizarii situatiei de litigiu create, precum si desfasurarii tuturor actelor necesare concilierii, inainte de sesizarea altor instante.

Capitolul VII - Obligatiile asistentului social in relatiile cu institutiile publice

Art. 35

Asistentul social, salariat sau membru al unor comisii sau organisme de specialitate ale unor institutii publice, nu va divulga si nu va folosi in scopul obtinerii de avantaje materiale personale, familiale sau de grup informatii de specialitate care nu au fost facute publice.

Art. 36

Asistentul social, salariat sau membru al unor comisii ori organisme publice sau tehnice de analiza ori decizie, nu se poate pronunta asupra unor acte sau documentatii la a caror realizare este implicat personal.

Art. 37

Asistentul social nu va oferi avantaje materiale sau de orice alta natura unui functionar public, cu intentia de a influenta o decizie de care este interesat.

Art. 38

Asistentul social care isi desfasoara activitatea in cadrul unei institutii a administratiei publice, in invatamant sau participa in diverse foruri decizionale ori de jurizare nu va accepta avantaje materiale sau de orice natura oferite pentru a influenta decizia sa.

Capitolul VIII - Sanctiunile disciplinare

Art. 39

(1) Incalcarea de catre asistentii sociali a dispozitiilor prevazute in prezentul cod constituie abatere disciplinara.

(2) In urma realizarii cercetarii disciplinare, Comisia de deontologie profesionala si organele de conducere ale Colegiului, dupa caz, apreciaza gravitatea fiecarui caz de incalcare a dispozitiilor prezentului cod.

(3) Sanctiunile disciplinare aplicabile asistentilor sociali sunt prevazute in art. 20 alin. (2) lit. a)-d) din Regulamentul de organizare si functionare al Colegiului National al Asistentilor Sociali.

Capitolul IX - Dispozitii finale si tranzitorii

Art. 40

(1) De la data adoptarii prezentului cod se abroga orice alta dispozitie contrara, in conditiile legii.

(2) De la data adoptarii prezentului cod autoritatile publice, alte persoane juridice sau entitati specializate care au incadrat asistenti sociali vor aduce la cunostinta acestora prevederile prezentului cod.

(3) Prezentul cod a fost adoptat in executarea Legii nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, pentru detalierea si aplicarea unitara a dispozitiilor legale privind deontologia profesiei de asistent social.

Art. 41

Punerea in aplicare a prezentului cod se realizeaza sub aspect procedural potrivit dispozitiilor procedurale prevazute in anexa nr. 2, care face parte integranta din prezentul cod.

Art. 42

Prezentul cod se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

ANEXA Nr. 1 - TREPTELE DE COMPETENTA PROFESIONALA ale profesiei de asistent social
In conformitate cu dispozitiile art. 25 alin. (1) din Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social si ale actelor cu caracter normativ aprobate de catre Colegiul National al Asistentilor Sociali in aplicarea unitara si detalierea dispozitiilor legii, pentru punerea in executare a acesteia, treptele de competenta profesionala sunt:

- a) asistent social debutant;
- b) asistent social practicant;
- c) asistent social specialist;
- d) asistent social principal.

ANEXA Nr. 2 - DISPOZITII PROCEDURALE

Art. 1

(1) Procedura raspunderii disciplinare si deontologice a asistentului social are la baza prevederile Legii nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, denumita in continuare lege, si ale art. 20 si 21 din Regulamentul de organizare si functionare al Colegiului National al Asistentilor Sociali.

(2) Plangerile si reclamatii privind incalcarea Codului deontologic al profesiei de asistent social, precum si a dispozitiilor legale privind exercitarea profesiei de asistent social vor fi adresate presedintelui Colegiului National al Asistentilor Sociali, denumit in continuare Colegiu, care va lua masurile necesare in vederea inceperii cercetarii disciplinare.

(3) Cercetarea disciplinara este o cercetare profesionala realizata in scopul analizarii si solutionarii actelor de sesizare privind incalcarea de catre asistentii sociali a normelor deontologice ale profesiei, precum si a altor aspecte privind conditiile prestarii serviciilor de asistenta sociala.

Art. 2

Responsabilitatea analizarii pe fond a sesizarilor primite apartine Comisiei de deontologie profesionala a Colegiului.

Art. 3

(1) Dupa inregistrarea sesizarii, in termen de maximum 15 zile de la data primirii sesizarii, presedintele Colegiului convoaca prin decizie Comisia de deontologie profesionala a Colegiului, pentru analiza si solutionarea actului de sesizare inregistrat, fixand data si locul sedintei.

(2) La data stabilita prin convocator, Comisia de deontologie profesionala analizeaza actul de sesizare primit si in functie de continutul acesteia propune Biroului executiv solutionarea acesteia sau punerea in miscare a procedurii cercetarii disciplinare prealabile.

Art. 4

(1) Procedura cercetarii disciplinare prealabile urmareste obtinerea tuturor datelor necesare in vederea solutionarii pertinente a sesizarii primite.

(2) Comisia de deontologie profesionala poate convoca si audia persoanele care au legatura cu faptele sesizate, poate adresa cereri catre autoritatile responsabile sau poate solicita avizul celorlalte comisii operative ale Biroului executiv.

(3) Comisia de deontologie profesionala poate solicita avizul consilierului juridic, in legatura cu interpretarea si aplicarea actelor normative incidente in cauza.

(4) Comisia de deontologie profesionala poate hotari deplasarea unei comisii de control profesional constituite din asistenti sociali principali, in vederea cercetarii faptelor care au fost deduse judecatii.

Art. 5

(1) Cercetarea disciplinara prealabila nu poate depasi in niciun caz 15 zile de la data stabilirii primei sedinte a Comisiei de deontologie profesionala.

(2) Cercetarea disciplinara prealabila va contine in mod obligatoriu audierea asistentului social sau a asistentilor sociali care formeaza obiectul sesizarii.

(3) In cazul existentei unor motive intemeiate pentru care nu este posibila audierea asistentilor sociali care formeaza obiectul sesizarii, Comisia de deontologie profesionala va solicita acestora un punct de vedere asupra faptelor sesizate, in baza unui chestionar anteformat de catre membrii comisiei operative.

(4) Rezultatele obtinute in urma realizarii cercetarii disciplinare prealabile vor fi anexate la propunerea de solutionare aprobata de catre Comisia de deontologie profesionala, ce va fi inaintata Biroului executiv, in vederea aprobarii.

Art. 6

(1) Biroul executiv aproba prin hotarare propunerea de solutionare a cazului sesizat si dispune comunicarea hotararii catre reclamant, persoanele sanctionate si autoritatile competente, dupa caz.

(2) In cazuri exceptionale, Biroul executiv poate mandata presedintele Colegiului pentru aprobarea propunerii inaintate de catre Comisia de deontologie profesionala.

(3) In cazul in care anumite persoane sunt nemulumite de solutia data prin hotararea aprobata de Biroul executiv, acestea pot utiliza caile de atac prevazute la art. 20 din Regulamentul de organizare si functionare al Colegiului National al Asistentilor Sociali, in termen de 15 zile de la data comunicarii hotararii.

(4) Hotararea Biroului executiv ramane definitiva in cazul necontestarii acesteia in termen de 15 zile de la comunicare, precum si in cazul in care aceasta este confirmata de hotararea Consiliului national, adoptata in conditiile legii si ale Regulamentului de organizare si functionare al Colegiului National al Asistentilor Sociali.

Art. 7

Autoritatile publice sau alte persoane juridice care au incadrati asistenti sociali vor sesiza Colegiului orice fapta a acestora prin care sunt incalcate dispozitiile Codului deontologic al profesiei de asistent social, precum si alte dispozitii obligatorii in exercitarea profesiei de asistent social.

